

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. фак 91
Телефон-централа: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

Департман за психологију
Докторске академске студије психологије:
Извештај о самовредновању 2019/2020

Ниш, септембар 2020

www.filfak.ni.ac.rs

САДРЖАЈ

I ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДЕПАРТМАНУ ЗА ПСИХОЛОГИЈУ

II ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

1. Стандард 4: Квалитет студијског програма - страна 5
2. Стандард 5: Квалитет наставног процеса – страна 18
3. Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника – страна 27
4. Стандард 8: Квалитет студената – страна 32
5. Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса – страна 39
6. Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке – страна 45
7. Стандард 11: Квалитет простора и опреме – страна 54
8. Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета – страна
9. Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета – страна
10. Стандард 15: Квалитет докторских студија – страна

III ТАБЕЛЕ И ПРИЛОЗИ

1. Табеле и прилози извештаја о самовредновању – страна

I ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДЕПАРТМАНУ ЗА ПСИХОЛОГИЈУ

Назив матичне високошколске установе:	Филозофски факултет и Нишу
Адреса:	Ђирила и Методија бр. 2, 18 000 Ниш
Web адреса:	www.filfak.ni.ac.rs
e-mail:	info@filfak.ni.ac.rs
Образовно научно поље:	Друштвено-хуманистичке науке
Департман за психологију	
О основним академским студијама психологије	https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/osnovne/psihologija
Програм основних студија акредитован 2014. године	https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1MV6-0iCrd-ysTgV_uMCGhnzR4UQeZBR0
Наставници и сарадници Департмана за психологију	https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/psihologija

Департман за психологију је јединица Филозофског факултета у Нишу, у саставу Универзитета у Нишу. Факултет, основан 1971. године, је матична установа за следеће уже научне области: филозофија, историја, социологија, психологија, педагогија, новинарство, комуникологија, политикологија, социјална политика и социјални рад, српска и компаративна књижевност, српски језик, англистичка лингвистика, англоамеричка књижевност и култура, русистичка лингвистика, руска књижевност и култура, француски језик, француска књижевност и култура, немачки језик, немачка књижевност и култура. Филозофски факултет је јавна образовна установа која се бави наставно-научном, научноистраживачком и издавачком делатношћу, и која тежи да својим јавним деловањем утиче на развој и демократизацију друштва.

На Департману за психологију реализују се основне, мастер и докторске студије психологије. На основним академским студијама психологије предмети су конципирани тако да се студентима пружа стална подршка развоју знања и вештина неопходних за психологе практичаре, али и за будуће истраживаче. На студијском програму ОАС Психологија студенти се могу упознати са:

- предметом, основним методама и развојем психологије као фундаменталне и примењене науке;
- основним психолошким појмовима и теоријским системима;
- основним карактеристикама, принципима и факторима психичког живота човека;
- примењеним психолошким дисциплинама;
- коришћењем различитих психолошких техника и метода за прикупљање података;
- применом статистичких метода и знања из методологије емпиријских истраживања у припреми и спровођењу истраживања;
- коришћењем стручне литературе;
- тимским радом у пословима где се могу применити основна знања из психологије;
- даљим студирањем и усавршавањем.

II ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма докторских академских студија психологије Департман за психологију Филозофског факултета Универзитета у Нишу обезбеђује континуираним праћењем и евалуацијом његових циљева и структуре. Такође, континуирано се прати и евалуира радно оптерећење студената, а конзистентно се ради на модернизацији садржаја и сталном прикупљању информација о квалитету програма од свих релевантних друштвених инстанци.

С циљем потпуног испуњења стандарда и захтева високошколског образовања, Департман за психологију увелико усавршава квалитет студија, додатно осмишљавајући и унапређујући постојеће студијске програме. Велику улогу у томе игра сарадња Департмана са Центром за унапређење квалитета, инстанцом задуженом за обезбеђивање врхунског квалитета студија. О овоме сведочи и рејтинг Департмана у оквиру Нишког универзитета. Департман стално ради на иновацији постојећих и креацији нових студијских програма, па изузетак од овог правила нису ни Докторске академске студије психологије, а све са циљем одговарања на потребе актуелног тржишта рада и интернационализације образовања.

Докторске академске студије психологије изводе се током три академске године (6 семестара). Укупан број ЕСПБ бодова које докторанд треба да оствари је 180. Академски назив који се стиче јесте *доктор наука – психолошке науке*. Докторске академске студије психологије акредитоване су у три наврата – 2008., 2012. и 2018. године. Програм је последњи пут акредитован 2018. године (број Уверења о акредитацији студијског програма: 612-00-01146/2017-06). Докторске академске студије психологије сваке године може уписати укупно 7 студената, од чега се два студента могу уписати у статусу студената који се финансирају из буџета.

План Докторских академских студија обухвата обавезне и изборне предмете који се одвијају током прва четири семестра. Предмете кандидат бира у договору са ментором код кога намерава да ради докторску дисертацију. Сви докторанди током првог и другог семестра похађају један базичан теоријско-методолошки предмет и један изборни предмет.

У првом изборном блоку су базични теоријски психолошки предмети, а у другом изборном блоку су предмети из три подручја примењене психологије: психологија рада, клиничка психологија и педагошка психологија. У трећем семестру докторанди бирају са листе изборних предмета два предмета, а у четвртном семестру један.

Обавеза кандидата је и публикавање радова из области докторске дисертације и њихово објављивање у часописима или међународним зборницима. Докторанд већ на првој години спроводи самостални истраживачки рад, који би требало да представља припрему за научно-истраживачки рад. Током докторских студија кандидат треба да објави најмање један рад у часопису категорије M21, M22, M23 или M24, на коме је први аутор, и то из области из које је дисертација. Овај услов се може заменити са два рада у часописима категорије M51, или у часописима који се објављују на енглеском, немачком, француском или руском језику, од којих на једном мора бити први аутор. Такође, кандидат може имати и два рада у тематским зборницима међународног значаја, категорије M14.

На другој години студија, кандидат се усмерава на израду нацрта истраживања за докторску дисертацију. Кандидат је обавезан да пријави и брани нацрт истраживања за докторску дисертацију пред Већем департмана за психологију. Уколико Веће прихвати нацрт, упућује га Наставно-научном већу факултета, а затим одговарајућем телу универзитета на одобравање. Након тога, ако је нацрт истраживања за докторску дисертацију прихваћен, кандидат приступа истраживању, које мора бити изведено према свим захтевима научне методологије важећим у психологији, односно грани психологије у којој се ради истраживање. Пети и шести семестар је предвиђен за израду и одбрану докторске дисертације. Докторска дисертација представља завршни испит за титулу доктора наука. Она је самостални истраживачки рад који докторанд осмишљава и кроз континуирани рад са ментором спроводи током докторских студија, да би га након испуњавања свих обавеза презентовао и бранио пред компетентном комисијом. Докторска дисертација треба да представља самосталан и оригиналан допринос развоју психологије, а да у оквиру тога кандидат покаже способност критичког и самосталног разматрања проблема. Укупна бодовна вредност, укључујући писање и одбрану теме, студијски истраживачки рад и израду и одбрану докторске тезе јесте 80 ЕСПБ. Сваки предмет и студијски истраживачки рад носе по 10 ЕСПБ. Наставу на докторским студијама изводе наставници Департмана за психологију. Програм је креиран према важећим акредитационим стандардима. Врло детаљним информацијама о структури студијског програма може се приступити путем линка: <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1PlHSplf5qhbhjFc-7cZW23GrmC76ZHKA>

Филозофски факултет, а самим тим и Департман за психологију и остали департмани, развијо је прецизно утачену процедуру за усвајање новонасталих студијских програма у оквиру Универзитета. Та се процедура састоји од четири фазе: (1) *фаза предлагања (припремна фаза)* – наставно особље Департмана заједничким снагама осмишљава структуру студијског програма; (2) *фаза утврђивања* – на Наставно-научном већу Факултета разматра се првобитан предлог новог студијског програма од стране Већа департмана; (3) *фаза одобравања* – након утврђивања, уколико студијски програм задовољава релеванте прописе и уклапа се у оквиру савремене психолошке науке и професије,

предложена структура прослеђује се надлежном телу Универзитета; (4) *фаза усвајања* – чланови Научно-стручног већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу проматрају достигле предлоге Департмана за психологију и своје мишљење прослеђују Сенату Универзитета на усвајање, или се предлог враћа ради евентуалних допуна и измена. Иста процедура спроводи се у случају модификације већ акредитованих студијских програма.

Курикулум на Докторским академских студијама психологије бива оплемењен на основу знања и вештина које наставници Департмана стичу учешћем на међународним и другим пројектима, остајући притом у законски прописаним оквирима. Департман такође настоји да одржи и евентуално ангажује своје бивше, садашње и будуће докторанде.

Докторске академске студије психологије бивају усавршаване водећи се смерницама спољних стручњака, као и Комисије за унапређење квалитета наставе на Филозофском факултету (која реализује свој рад унутар поменог Центра за унапређење квалитета). Ова Комисија реализује евалуацију наставе два пута током сваке школске године, док се на три године спроводи самоевалуација свих студијских програма на нивоу Факултета. Такође, реализује се и евалуација квалитета од стране студената, који јесу и треба да буду главни усмераваачи унапређења квалитета Факултета (видети: <https://kvalitet.filfak.ni.ac.rs>). Комисија у обзир узима и друге аспекте, пре свега оне који се тичу расположивости ресурса и активности академског особља, а Департман у великој мери послушнује ове информације приликом даљег планирања развоја студијског програма и предмета у оквиру њега.

Департман за психологију може предложити измене и допуне студијског програма докторских академских студија психологије, али те модификације морају бити сагласне са принципима Болоњске декларације, и зато се велика пажња обраћа на: (1) унапређење методике наставе; (2) обогаћивање листе изборних предмета; (3) увођење нових обавезних предмета; (4) креирање оптималног распореда предмета по семестрима; (5) измене структуре и садржаја самих предмета. Департман доприноси и развоју курикулума на нематичним департманима, а такође користи драгоцене повратне информације од стране колега са других департмана за унапређење садржаја и структуре докторских академских студија психологије.

Департман настоји да прецизно дефинише образовне исходе у вези са докторским академских студијама психологије. Доктор психолошких наука темељно разуме и познаје савремене психолошке теорије и системе. Има критичку свест и способност анализе и аргументације за и против одређене теорије, модела и приступа у психологији. Самостално мисли, говори и пише о савременој психологији као науци. Поседује способност превођења знања из једног теоријско-истраживачког контекста у други.

Такође, доктор психолошких наука је теоријско-методолошки оспособљен за: (1) самостално (или као члан или вођа тима) дефинисање и спровођење истраживања из области психологије и сродних дисциплина као и статистичку обраду података; (2) интеграцију резултата истраживања и извештавање јавности о резултатима истраживања у складу са међународним стандардима; (3) објављивање истраживачких резултата у разним облицима које нуди савремена научна публицистика и у складу са међународним издавачким стандардима; (4) евалуацију и самоевалуацију научног учинка, ради управљања сопственом истраживачком каријером; (5) реализацију активности у различитим областима живота у складу са општим моралним принципима и етичким кодексом струке; (6) самостално извођење наставе на додипломском нивоу студија; (7) самостално извођење едукације на академском нивоу.

Исходи учења студијског програма докторских академских студија психологије компатибилни су са исходима учења појединачних предмета у оквиру студијског програма. Исходи учења се базирају на дескрипторима квалификација за сва три нивоа високог образовања у научним областима психолошких наука као и на одговарајућем европском нивоу квалификација. Студијски програм докторских студија психологије је формално и садржајно у задовољавајућој мери компатибилан са савременим образовним програмима сродних профила (минимум 70% са најмање три акредитована програма у иностраним високошколским установама).

Усклађеност	Вебсајт
Универзитет у Бечу	https://www.univie.ac.at/
Универзитет у Софији	http://www.ff.uni-lj.si/
Универзитет у Љубљани	http://phls.uni-sofia.bg/

Садржина студијског програма докторских студија психологије на сва три нивоа студија сасвим је усаглашена са одговарајућим одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Нишу и Статута Факултета. Структура и основни елементи студијског програма за докторске студије јасно су одређени у Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и

студијских програма. Такође, на нивоу Факултета постоје и правилници попут: Правилника о докторским академским студијама (видети: <https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/71-pravilnik-das>), којим се ближе одређује организација и реализација докторских академских студија. Овим документом се одређују организација студија, облици наставе, напредовање студената, упис у вишу годину студија (видети и Правилник о рангирању студената за упис на основне академске и докторске академске студије у статусу студената чије се студије финансирају из буџета Републике Србије: <https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/86-pravilnik-rang-oas-das>), адекватна провера знања и начин оцењивања студената на испиту, нацрт, израда и одбрана докторске дисертације и друга релевантна питања везана за студијски програм. Због комплексности и важности пројекта као што је докторска дисертација, сачињен је и посебан Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације (видети: <https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/610-pravilnik-doktorska-disertacija>). Поменути регулативу прати и Стратегија обезбеђења квалитета (видети: <https://drive.google.com/file/d/17PnsFEo4qHR7r810gBmMx3jPHVb0EptN/view>).

Програм докторских студија психологије на Филозофском факултету у Нишу испуњава све прописане стандарде квалитета, односно: (1) остварени су сви законом прописани елементи; (2) научно је утемељен и прати најсавременије светске научне и стручне токове психологије; (3) постоји јасно и екслицитно одређена улога и сврха програма у оквиру образовног система; (4) има јасно спецификоване и постављене циљеве усклађене са основним задацима и циљевима Департмана; (5) омогућава студентима стицање и развој општих и специфичних компетенција које су у функцији квалитетног обављања стручне и научне делатности; (6) излази у сусрет потребама друштва и тржишта рада образујући стручан научно-истраживачки кадар; (7) садржај докторских студија психологије усклађен је са потребама друштва за појачаном научно-истраживачком делатношћу; (8) обезбеђена је компатибилност са европским и светским образовним окружењем; (9) курикулуми предвиђају оквире за дефинисање изборних и обавезних предмета (минимум 50% на докторским студијама), предуслове за упис појединих предмета и групе предмета, начин избора предмета из других студијских програма, као и начине, облике наставе и потребно време за извођење појединих облика студија, вредност сваког предмета изражену кроз начин бодовања у складу са ЕСПБ оквиром, бодовну вредност завршног рада, услове за прелазак са других, сродних студијских програма, критеријуме и услове преноса бодова, као и остала питања која су важна за извођење студијског програма.

Курикулум докторских студија психологије креиран је по угледу на европске стандарде. Услов уписа су завршене мастер академске студије психологије (или

друге мастер академске студије друштвено-хуманистичке оријентације). Излазни профил дефинисан је Правилником о листи стручних, академских и научних назива (Службени гласник РС, бр. 30/2007, 112/2008, 71/2009 и 81/2010). Настоји се у креирању флексибилних и индивидуализованих образовних профила који омогућавају задовољење образовних потреба сваког појединачног студента. Оцењивање успешности студената заснива на континуираном праћењу њиховог рада, што значи да се финална оцена за сваки наставни предмет изводи из броја поена које студент стекне реализацијом предиспитних обавеза и полагањем испита. Максимални број поена које студент може да оствари на било ком предмету је 100, а број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза на различитим предметима износи од 30 до 70. Кадровске могућности Департмана су на задовољавајућем нивоу. Наставници и сарадници испуњавају све законом дефинисане услове за наставни рад. Већина наставника који учествују у реализацији наставе на Департману за психологију су у радном односу са пуним радним временом, док је веома мали проценат наставника ангажован по уговору о раду до једне трећине радног времена (30%). Укупан број наставника и сарадника довољан је да покрије укупан број часова активне наставе на Докторским академским студијама психологије.

Битна област која се односи на квалитет студијског програма Докторских академских студија психологије јесте и компатибилност наставе и система оцењивања са циљевима и исходима образовања. Поред Статута Факултета (видети: <https://www.filfak.ni.ac.rs/component/jdownloads/send/5-opsta-akta/96-statut>), ова област уређена је Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (видети: <https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/82-pravilnik-ispiti-poc>).

Из самог садржаја и структуре Докторских академских студија психологије произилазе одређене предности: (1) рад у малим групама, (2) могућност интерактивности у настави и могућност индивидуалне партиципације сваког студента, (3) студенти израђују индивидуалне и тимске истраживачке и семинарске радове што је праћено усменим презентовањем и дискусијом, (4) развијање вештина критичког мишљења, (5) рад у тиму уз развијање вештина вишесмерне комуникацијем, и стручне дискусије, (6) стална повратна информација о напредовању студената и савладавању наставне материје.

Са обзиром на то да докторске академске студије сваке године уписује до 7 студената, тиме се обезбеђује усмереност и фокусираност на индивидуалног студента. Стога је заступљеност традиционалних (ex cathedra) облика наставе минимализована, и акценат је стављен на интерактивне и активирајуће облике наставе. Ово је нарочито важно у односу на циљ осамостављивања докторанада у будућем научно-истраживачком раду.

Наставници и сарадници континуирано евалуирају све активности студената на транспарентан начин. На почетку сваког семестра, наставници упознају студенте са садржајем предмета, предиспитним и испитним обавезама. Силабуси наставних предмета су јавно доступни на интернет порталу Филозофског факултета, па се са њима студенти могу упознати и електронским путем, чак и пре него што почну похађати предмет (видети:

<https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1PIHSplf5qhbhjFc-7cZW23GrmC76ZHKa>).

На основу броја поена које студент стекне реализацијом предиспитних обавеза и полагањем испита (максимум 100 поена), формира се финална оцена за сваки наставни предмет. Силабусом сваког наставног предмета спецификоване су активности студената и број поена које носе.

Исходи учења Докторских академских студија психологије	Обавезни предмети
Циљ докторских академских студија из области психологије је да омогући студентима стицање општих способности и предметно-специфичних компетенција, које би требало да допринесу развоју психолошке науке, затим даље стицање знања и разумевања ширих и савремених теоријских система у различитим областима психологије, развој критичког и самокритичког мишљења и приступа у научно истраживачком и практичном раду. У остваривању основних циљева студенте треба оспособити да: (1) разумеју и користе најсавременија знања у струци; (2) самостално решавају теоријске и практичне проблеме и спроводе научна истраживања; (3) самостално обрађују и интерпретирају резултате истраживања; (4) комуницирају на професионалном нивоу у саопштавању научно-истраживачких резултата; (5) резултате саопштавају на научним конференцијама и објављују у научним часописима; (6) поштују принципе етичког кодекса у истраживачком и практичном раду; (7) самостално организују и спроводе едукацију на академском нивоу и својим радом доприносе развоју психологије, науке и развоју друштва.	Методологија истраживања у психологији 1
	Студијски истраживачки рад саопштен на скупу 1
	Методологија истраживања у психологији 2
	Студијски истраживачки рад штампан у научном часопису 2
	Студијски истраживачки рад штампан у научном часопису 3
	Нацрт докторске дисертације
	Истраживање за докторску дисертацију
	Израда и одбрана докторске дисертације

Департман за психологију сваке школске године планира и израђује календар наставе, а на Наставно-научном већу план наставе се анализира и проверава за сваки наставни предмет, и евентуално допуњава и модификује у складу са потребама или променама наставног кадра. Приликом формирања плана ангажовања и реализације наставе поштује се принцип оптерећености наставника и сарадника. Распоред одржавања наставе утврђује се пре почетка сваке школске године, а усваја се и годишњи план испита. На основу плана наставе спроводи се процена ангажовања студената у току семестра кроз предиспитне обавезе и време проведено у припреми испита. Систем бодовања, као што је већ описано изнад, утврђен је за сваки предмет и према јединственој методологији. Како је један од сегмената обезбеђења квалитета и контрола радног оптерећења студената, Центар за унапређење квалитета у сарадњи са Већем Департмана за психологију током 2018. године приступио је дубинској анализи радног оптерећења студената у односу на ЕСПБ бодове које носи сваки појединачни предмет из студијских програма. Прво, вршена је квантитативна процена оптерећења студената анализирањем силабуса и друго, анализирани су резултати анкетања студената на питања о радном оптерећењу. Прва анализа подразумевала је квантитативно представљено радно оптерећење студената неопходно за постизање очекиваних исхода учења а које обухвата време проведено на настави, у самосталном раду и другим предвиђеним активностима упоређено са оквиром задатим кроз број ЕСПБ за дати предмет. На основу ове анализе припремљени су адекватни извештаји (Прилог 4.6. - Извештаји о радном оптерећењу студената). Овоме је знатно потпомогла однедавна пракса Филозофског факултета да наставници приликом израде спецификације наставног предмета (силабуса) зарад усклађивања радног оптерећења студената јасно назначе странице из литературе које су обухваћене испитном материјом. Дакле, за сваки силабус наставници су исказали радно оптерећење студената бројем сати потребних за савладавање програма и бројем страница обавезне литературе, а које су рачунали по формули $1 \text{ ЕСПБ} = 25 \text{ до } 30 \text{ сати рада}$. На пример, предмет са 4 ЕСПБ може подразумевати оптерећење студента од 108 сати рада које би требало да проведе ангажујући се активностима којима наставници директно руководе, у самосталном раду, припремама за проверу знања и на самој провери знања, као и другим активностима. Уколико се предмет реализује са недељним фондом часова 2+2 (2 часа предавања и 2 часа вежби) то значи да ће студент провести 60 сати на настави (4 часа недељно \times 15 недеља у семестру), док ће преосталих 48 сати провести у осталим активностима (читању литературе, изради самосталних истраживачких пројеката и презентација, изради домаћих задатака итд.). Говорећи о обиму литературе, у наведеном случају оптерећење студента за 48 сати учења ван наставе не би смело да пређе литературу обима већег од 288 страница с обзиром на усклађеност са европским стандардом према коме један сат рада не сме прећи више од 6 страница литературе ($48 \times 6 = 288$).

Приказано на примеру предмета *Савремене теме из психологије образовања* (30 сати × 10 ЕСПБ = 300 сати), то изгледа овако:

Обавезе студента	Остварени поени	Сати рада
Предавања: 4 часа недељно		
Вежбе: 0 часа недељно		
Предиспитне обавезе		
Прорада дела садржаја предмета кроз семинарски рад, који студент представља на часу, покретање питања и дискусија у вези са представљеним садржајем	15	припрема – 44 сата презентовање – 1 сат
Самостална прорада дела садржаја предмета и дискусија о тим садржајима на заједничким сусретима на основу питања за дискусију коју припремају студенти током прораде садржаја – 10 поена	10	припрема – 29 сати израда – 1 сат
Приказ једне књиге из области психологије образовања по избору студента и представљање књиге на сусрету	10	припрема – 29 сати израда – 1 сат
Сачињавање прегледа актуелних тема из психологије образовања на основу прегледа бројева избраног часописа објављених у последњих 5 година	15	припрема – 44 сата извођење – 1 сат
Испитне обавезе		
Усмени део испита (израђен план истраживања проблема који припада садржају предмета и представљање израђеног плана истраживања на часу, као и дискусија о представљеном нацрту са повратном информацијом)	50	припрема 148 сати извођење 2 сата
Укупно	100	300 сати

Квантитативни индикатори квалитета студијског програма одређују се и на бази података из службене евиденције. Годишњи извештај који доставља Служба за наставу и студентска питања обухвата податке о укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних у претходне 3 школске године унутар акредитованих студијских програма, те просечно трајање студија у претходне три школске године. О атрактивности и квалитету студијског програма најбољу слику пружа извештај стручних служби факултета настао детаљном анализом података о пријављеним кандидатима за полагање пријемног

испита за упис на студијски програм (може се погледати Архива ранг листа <https://upis.filfak.ni.ac.rs/arhiva>).

У обзир треба узети и мобилност студената, односно боравак студената на страним високошколским установама, као и боравак страних студената на Филозофском факултету. Департман за психологије је такође узимао учешћа на Еразмус Плус пројектима. Реч је о Универзитету Ото Фридрих у Бамбергу и Међународном психоаналитичком универзитету у Берлину. С друге стране, у протеклом периоду било је 5 страних студената који су Докторске академске студије похађали на Филозофском факултету.

Што се осталих квантитативних показатеља тиче, треба узети у обзир појединачне индикаторе попут просечне дужине студирања, пролазности студената на испитима, просечне оцене свршених студената и просечне оцене студената на испитима. Према подацима стручне службе, просечно трајање студирања у претходне три године је на сасвим задовољавајућем нивоу (4.3.) а значајне информације нуде и подаци о напредовању студената који се тичу стопе успешности (4.2.).

Департман за психологију периодично разматра и процењује како структуру, садржај и исходе студијског програма докторских академских студија психологије. Ове поступке реализује Веће департмана и Комисија за унапређења квалитета Филозофског факултета, а основне смернице притом јесу Стандарди прописани од стране Националног савета за високо образовање. Обухваћено је неколико аспеката: (1) усаглашеност структуре, садржаја и исхода студијског програма са званично утврђеним стандардима за акредитацију Националног савета; (2) доступност и јавност информација о структури, садржају, циљевима и исходима студијског програма; (3) усаглашеност исхода учења са предметима унутар студијског програма у погледу компетенција и квалификација које студенти стичу завршетком студијског програма; (4) спецификовање начина евалуације знања и вештина студената у складу са описаним исходима учења; (5) усаглашеност структуре ЕСПБ бодова и реалног радног оптерећења студената; (6) успешност и напредовање студената, квалитет студената, услови за упис нових студената и квалитет нових студената.

Мере и поступци спровођења контроле студијског програма се врше кроз: евалуирање студената на почетку сваког семестра (а које је у надлежности Центра за унапређење квалитета у коме значајну улогу играју представници студентског Парламента), као и кроз примену Правилника о докторским академским студијама (видети: <https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/71-pravilnik-das>).

Филозофски факултет има добру сарадњу и са Националном службом за запошљавање, у виду активности усмерених ка умрежавању са различитим привредним субјектима и организацијама, одржавајући тако реалну и управовремену слику о потребама тржишта рада.

Све неопходне информације о студијском програму докторских академских студија психологије јавно су и транспарентно постављене. Поред електронске и штампане верзије Информатора, информацијама је увек могуће приступити и путем званичног сајта Факултета који се редовно ажурира (видети: <https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/doktorske/psihologija>).

Такође, услови и поступци који су неопходни за упис и завршавање докторских академских студија психологије су дефинисани и доступни јавности, нарочито у електронској форми, и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованог студијског програма. У том смислу добро је поред већ споменутих Правилника о основним студијама навести и Правилник о рангирању студената на основним и докторским академским студијама (бр. 311/1-2-01 од 11.10.2017.) (<https://www.filfak.ni.ac.rs/component/jdownloads/send/4-pravilnici/86-pravilnik-rang-oas-das>) и Правилник о полагању пријемног испита и упису кандидата бр. 286/1-6-01 од 3.10.2018. године (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/84-pravilnik-prijemni>).

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
* Студијски програм акредитован је у законским роковима +++ * Потпуна усаглашеност циљева и садржаја студијског програма и исхода учења +++ * Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења нужним за достизање жељених исхода +++ * Адекватно и континуирано вредновање предиспитних обавезао пружа наставнику објективнију слику о усвајању исхода учења +++ * Међусобна усаглашеност исхода учења и компетенција свршених студената на бази дескриптора квалификација +++ * Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода ++ * Висока способност функционалне интеграције знања и вештина +++ * Континуирано осавремењивање студијског програма +++ * Развијени су поступци за праћење	* Анкетирање послодаваца чији су запослени завршили докторске академске студије психологије ++ * Развијање програма мобилности студената ++ * Подстицање боравка страних студената на Департману +++ * Студијски програм релативно ретко уписују кандидати из иностранства ++ * Демотивисаност студената да конкуришу за програме размене студената услед недостатка финансијских средстава или језичких баријера ++ * Департман (још увек) не нуди курсеве на страном језику (енглеском) за студенте изван граница Републике Србије +++

квалитета студијског програма +++ * Потпуна доступност информација о докторској дисертацији +++ * Сва усвојена документа о студијском програму присутна су на званичној страници факултета +++ * Квалитет студената Департмана чини их конкурентним на програмима стипендирања и финансијску подршку за слушање семестра у иностранству ++	
Могућности	Опасности
* Умрежавање са професионалним/стручним удружењима ++ * Праћење професионалног развоја садашњих и бивших студената ++ * Јачање континуиране сарадње са бившим студентима департмана +++ * Конципирање модула у складу са постојећим потенцијалима и ресурсима Факултета, али и Департмана ++ * Прикупљање података о индивидуалним активностима наставника и сарадника на пољу унапређења квалитета наставе +++ * Израда плана мера које би допринеле дужини студирања у предвиђеним оквирима ++ * Постављање ставова свршених студената и послодаваца у фокус будућих промена студијског програма ++ * Департман поседује капацитете за укључивање у програме мобилности студената како би био атрактиван студентима региона и из иностранства +++	* Додатна оптерећења стручних служби административним пословима ++ * Економска криза и неадекватна материјална ситуација ограничавају избор студијског програма сходно финансијској ситуацији ++ * Пратећи логистички и институционални проблеми који потичу са Универзитета као носиоца међународне сарадње и мобилности студената + * Изостајање адекватне финансијске подршке од стране државе за одређене активности које иду уз мобилност студената ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 4:

На основу темељне анализе студијског програма докторских академских студија психологије, која је рађена водећи се Правилником о стандардима и поступку за

акредитацију високошколских установа и студијских програма, може се констатовати да студијски програм испуњава Стандард 4. Актуелни студијски програм докторских академских студија психологије на Филозофском факултету у Нишу резултат је континуираног преиспитивања и иновирања наставног програма, односно његове форме и садржине, а све са циљем остварења највиших образовних стандарда прописаних како од стране закона тако и од стране водећих светских научних токова.

Даље континуирано унапређење студијског програма докторских академских студија психологије треба се фокусирати на:

(1) континуиран рад на даљен усавршавању наставних метода и притом чврсто ослањање на повратне информације самих студената; (2) унапређивању и промоцији студентских мобилности (како одлазних тако и долазних) на овом, највишем нивоу студија; (3) даље мотивисање студената на достизање врхунских стандарда у научно-истраживачкој делатности и охрабривање студената да своје радове пријављују и објављују у водећим научним часописима и на најпрестижнијим научним конференцијама широм света; (4) омогућавање похађања студијског програма докторских академских студија психологије на енглеском језику, а са циљем интернационализације путем интеграције страних студената у оквир Департмана за психологију Филозофског факултета Универзитета у Нишу.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса на докторским академским студијама психологије обезбеђује се кроз интерактивност наставе, доношење и поштовање планова рада по предметима, укључивање примера у наставу, професионални те одговорни рад наставника и сарадника, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Опис

Квалитет наставног процеса на докторским академским студијама психологије али и свих осталих студијских програма на Филозофском факултету у Нишу, регулисан је правним актима - Статутом, правилницима, као и Стратегијом обезбеђивања квалитета.

Настава на ДАС психологије изводи се према унапред утврђеном распореду часова. У циљу постизања и одржавања квалитета наставног процеса, план извођења наставе познат је пре почетка одговарајућег семестра. Распоред часова предавања и вежби усклађује се потребама студената узимајући у обзир број часова у току радног дана и радне недеље, као и усклађеност распореда часова са бројем студената по групама. У складу са просторним и временским ресурсима, задужени за формирање распореда имају циљ да направе што је могуће компактнији распоред, водећи рачуна и о рационалном коришћењу кадровских, материјално-техничких и просторних капацитета. Избегава се да студенти имају евентуална преклапања изборних предмета. Распоред часова за све нивое студија објављују се на почетку семестра на интернет презентацији Факултета (<https://studenti.filfak.ni.ac.rs/nastava/raspored-casova>) и на огласној табли Психологије, а у склопу докаторских студија психологије самостални стручно-технички сарадник за студије и студентска питања – за мастер и докторске академске студије обавештава студенте и путем и-мејла на њихове адресе. Наставници и сарадници доступни су студентима за консултације у терминима који се објављују на вратима кабинета наставника и сарадника и на сајту Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/psihologija>). Термини консултација ажурирају се на почетку сваког семестра. Наставници и сарадници у обавези су да наставу изводе по утврђеном распореду, поштујући и остале обавезе повезане са наставним процесом. Обавезе наставника, сарадника и студената ДАС психологије дефинисане су Правилником о докторским академским студијама а доступним на интернет страници Факултета преко линка

(<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/71-pravilnik-das>).

Специфичност докторских академских студија у односу на ниже нивое студија огледа се у чињеници да је број студента мали већ приликом уписа, па овај ниво студија одликује значајно виши степен индивидуализације наставе, те су само за обавезне предмете карактеристична слушања предмета у групама, док код изборних доминира консултативни и менторски тип рада, што свакако у великој мери додатно јача принцип индивидуализације.

На студијском програму докторских академских студија психологије настава је организована кроз поштовање принципа интерактивности студента а кроз нагласак на повезивању теоријских и практичних знања. Тако конципирана настава подстиче студенте на интерактивност, размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. Развијање интерактивних и практичних компетенци подстиче се у оквиру свих појединачних предмета разноврсним методичким поступцима и видовима интерактивне наставе. Међу њима се могу издвојити: припреме и реализација презентација и извештаја, израда пројеката, дискусије, дебате, претраживање веб извора, израда генограма, израда самосталних студијских истраживачких радова, припрема-писање-објављивање радова у научним публикацијама и слично.

Поред развијања интерактивних компетенци кроз обавезне активности садржане у наставном програму, студенти имају могућност укључивања и у ваннаставним активностима као што је учествовање у раду Психолошког саветовалишта за студенте (<https://sr-rs.facebook.com/psiholoskosavetovalistezastudente>).

У циљу обезбеђивања доступности и транспарентности наставног плана студијског програма Психологије, силабуси свих наставних предмета доступни су на сајту Филозофског факултета где се редовно ажурирају (<https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1PIHSplf5qhbhjFc-7cZW23GrmC76ZHKA>)

Без обзира на то, на почетку семестра, сви наставници су у обавези да студенте упознају са планом рада на конкретном предмету и спецификују следеће податке:

- Назив и статус предмета, фонд часова, број ЕСПБ, имена наставника и сарадника који изводе наставу на датом предмету, услове за слушање курса и полагање испита;
- Садржај и структуру предмета;
- Циљеве и исходе предмета;
- План и распоред извођења наставе и вежби по наставним недељама;
- Опис предиспитних активности;
- Начин оцењивања предиспитних активности и испита;
- Списак обавезне и допунске литературе.

За постизање и одржавање квалитета наставног процеса задужена је Комисија за унапређење квалитета, чији је један члан и представник Департмана за психологију (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-unapredjenje-kvaliteta>). Праћење квалитета наставног процеса обезбеђује се путем студентске евалуације, односно, редовног семестралног анкетирања студената. Анкете праве чланови Комисије за унапређење квалитета, а попуњавају је студенти, два пута годишње, односно, након сваког одслушаног семестра. Студенти оцењују појединачно рад наставника и сарадника који су били ангажовани на предметима у датом семестру. Извештаје о резултатима анкетирања, *Комисија за унапређење квалитета* доставља на разматрање декану, продеканима, оцењиваним наставницима и сарадницима појединачно и већима департмана. У случају лоших оцена или неповољних коментара или жалби студената, Управа Факултета позива одговарајуће наставнике на разговор ради уклањања пропуста или недостатака у настави. Комисија за унапређење квалитета може креирати и друге корективне мере које би могле дати позитиван ефекат у областима у којима су утврђене мањкавости (упућивање на потребно усавршавање, организовање усавршавања и сл.).

Организацију наставе те адекватну кадровску покривеност, реализацију садржаја силабуса у складу са акредитованим документима, праћење реализације наставе на студијском програму превасходно је у ингеренцији Већа Департмана за психологију.

Садржај курикулума предмета, као и наставне методе, на докторским академским студијама психологије одговарају постизању циљева студијског програма и исхода учења. Курикулум докторских академских студија Психологије **за стицање академског** назива Доктор наука – психолошке науке, организован је током три академске године (**6 семестара, 60 ЕСПБ по студијској години, укупно 180 ЕСПБ**). Свака студијска година организована је у два семестра. Предмети су једносеместрални. У курикулуму је дата листа обавезних и изборних предмета по семестрима, недељни фонд часова **активне наставе** и број ЕСПБ бодова сваког предмета. **Студијски програм има** укупно 20 курса од којих сваки студент слуша 2 обавезна и 5 изборних. Садржај наставе на овом студијском програму обухвата два обавезна курса (Методологија истраживања у психологији 1 и Методологија истраживања у психологији 2). У погледу **изборних курсева** програм нуди курсеве из различитих области класификованих у 4 изборна блока (Савремени трендови у социјалној психологији, Истраживања у психологији личности, Савремене теорије и истраживања у развојној психологији – који чине изборни блок 1; Психологија рада и психофизиологија рада, Клиничко психолошко профилисање, Савремене теме из

психологије образовања – изборни блок 2; Развојни ризици и психопатологија, Психотерапија клиничких синдрома, Савремени приступи у психологији породице, Психометријске теорије и квантитативне методе, Савремене концепције менталног здравља, Савремени социопсихолошки концепти организационог функционисања, Савремене концепције и модели личности, Савремени теоријски концепти и истраживања у клиничкој психологији – изборни блок 3; Емпиријска естетика, Неурофизиологија стреса, Психологија мишљења, Психологија интернета, Истраживања невербалног понашања – предмети изборног блока 4).

Предмете кандидат бира у договору са ментором код кога намерава да ради докторску дисертацију. Сви докторанди током првог и другог семестра похађају један базичан теоријско-методолошки предмет и један изборни предмет.

У првом изборном блоку су базични теоријски психолошки предмети, а у другом изборном блоку су предмети из три подручја примењене психологије: психологија рада, клиничка психологија и педагошка психологија. У трећем семестру докторанди бирају са листе изборних предмета два предмета, а у четвртном семестру један.

Обавеза кандидата је и публикавање радова из области докторске дисертације и њихово објављивање у часописима или међународним зборницима. Докторанд већ на првој години спроводи самостални истраживачки рад, који би требало да представља припрему за научно-истраживачки рад.

На другој години студија, кандидат се усмерава на израду нацрта истраживања за докторску дисертацију. Кандидат је обавезан да пријави и брани нацрт истраживања за докторску дисертацију пред Већем департмана за психологију. Уколико Веће прихвати нацрт, упућује га Наставно-научном већу факултета, а затим одговарајућем телу универзитета на одобравање. Након тога, ако је нацрт истраживања за докторску дисертацију прихваћен, кандидат приступа истраживању, које мора бити изведено према свим захтевима научне методологије важећим у психологији, односно грани психологије у којој се ради истраживање. Пети и шести семестар је предвиђен за израду и одбрану докторске дисертације. Докторска дисертација представља завршни испит за титулу доктора наука. Она је самостални истраживачки рад који докторанд осмишљава и кроз континуирани рад са ментором спроводи током докторских студија, да би га након испуњавања свих обавеза презентовао и бранио пред компетентном комисијом. Докторска дисертација треба да представља самосталан и оригиналан допринос развоју психологије, а да у оквиру тога кандидат покаже способност критичког и самосталног разматрања проблема. Укупна бодовна вредност, укључујући писање и

одбрану теме, студијски истраживачки рад и израду и одбрану докторске тезе јесте 80 ЕСПБ. Сваки предмет и студијски истраживачки рад носе по 10 ЕСПБ.

Наставне методе (интерактивна настава, дискусије, дебате, припреме и реализација презентација и извештаја, израда пројеката, дискусије, претраживање веб извора, израда самосталних студијских истраживачких радова, припрема-писање-објављивање радова у научним публикацијама и сл.) примењују се у складу са природом предмета унутар курикулума, његовим циљевима и исходима. Као илустративан пример може послужити курикулум за предмет *Методологија научних истраживања 1*.

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: Методологија научних истраживања 1
Наставник или наставници (презиме, средње слово име): Хедрих О. Владимир , Јанковић Б. Ивана
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са методологијом емпиријских истраживања у психологији, научним погледом на свет и психолошким истраживачким парадигмама, улогом науке у савременом друштву пројектовањем и спровођењем научних истраживања, методама и техникама истраживања, као и са етичким и правним контекстом научних истраживања, те начинима представљања научних резултата.
Исход предмета Након положеног курса од студената се очекује да умеју да препознају и дефинишу проблеме који се могу решити истраживањем, да познају методе и врсте научних истраживања, да су способни да одаберу исправан методолошки приступ истраживању, да осмисле и спроведу истраживање примерено конкретном проблему, поштујући етичке и правне стандарде савремене науке. Од студената се такође очекује да овладају стандардним формама представљањем научних резултата.

Садржај предмета*Теоријска настава*

1. Улога науке у савременом друштву, научни поглед на свет, основне парадигме психолошких истраживања 2. Научна етика, права учесника у истраживању 3. Правни и етички оквири психолошких истраживања – ауторска права и заштита интелектуалне својине, норме у вези заштите података о личности 4. Постављање проблема и дефинисање теоријског оквира 5. Елементи нацрта истраживања (проблем, циљ хипотезе, узорак, варијабле, инструменти, избор метода за обраду података). 6. Израда нацрта истраживања 7. Статус варијабле у истраживањима – независне, зависне, контролне, модератор и медијатор варијабле. 8. Модели односа између варијабли, латентне и манифестне варијабле. 9 . Тестирање ефеката медијације и модерације. 10. Конструкција узорка. 11. Формирање истраживачких група – природне групе, рандомизација, једначење. 12. Приступи за контролу нежељене варијансе у истраживању – начин формирања група, контрабалансирање, контролне варијабле, селекција узорка, статистички поступци. 13 Квантитативна истраживања у друштвеним наукама, врсте нацрта. 14. Епистемолошке основе квалитативних истраживања, нацрт квалитативног истраживања 15. Експериментална истраживања

Студијски истраживачки рад

Студенти самостално или подељени у тимове осмишљавају и спроводе истраживање на тему и из области за коју планирају да буде фокус њихове дисертације, припремају и подносе рад за објављивање у научном часопису.

Препоручена литература

Milas, G. (2009 и касније). *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima*. Naklada Slap.

Тодоровић, Д. (2008). *Методологија психолошких истраживања*. ДПС. Београд.

Hambleton, R., Francis Merenda, P., Spielberger, C. (2006). *Adapting educational and psychological tests for cross-cultural assessment*, Routledge.

Вилиг, К. (2016). *Квалитативна истраживања у психологији*. Београд :Клио.

Број часова активне наставе	предавања: 5	Студијски истраживачки рад: 0

Методе извођења наставе

Предавања, менторски рад и студијски истраживачки рад.

Оцена знања (максимални број поена 100); Два студентска пројекта - 67, испит - 33

Као што се из из приложеног силабуса може видети, садржаји наставног предмета усаглашени су са циљевима предмета и исходима учења. Методе извођења наставе и

начин оцењивања знања кроз предиспитне обавезе и завршни испит, такође су усклађени са дефинисаним циљевима предмета и исходима учења.

Методе извођења наставе и начин оцењивања знања кроз предиспитне обавезе и завршни испит, такође су усклађени са дефинисаним циљевима и исходима учења. Кроз савремене методе наставе код студената се развијају способности за стицање знања, разумевање, примену стечених знања, анализу, синтезу и евалуацију.

У циљу подизања квалитета наставног процеса, Филозофски факултет као и Департман за психологију подстиче наставнике и сараднике на унапређење стручних компетенција кроз подстицање стручног и научног усавршавања, учешћа на научним скуповима, кроз подршку за конкурисање за пројекте и избором најбољих кандидата на места сарадника и наставника. Такође, подизању квалитета наставног процеса доприноси и организовање стручних семинара, округлих столова, промоција књига, гостовања еминентних професора, предавања по позиву, студијски боравци и др. Наставници и сарадници имају подстицај за што квалитетније извођење наставе и самом чињеницом да је позитивна оцена наставника и сарадника од стране студената неопходна за избор у звање наставника и сарадника, а према *Правилнику о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Нишу*. Резултати ових активности се прикупљају, усвајају и објављују кроз Годишњи Извештај о раду Филозофског факултета, Годишњи извешај о научноистраживачком раду (овај и следећи извештаји и планови се, због обима, налазе се засебном фолдеру на линку <https://kvalitet.filfak.ni.ac.rs>). Такође, Факултет израђује и План активности за наредну школску годину и исти усваја на седници Наставно-научног већа.

Квалитет наставе, рад наставника и сарадника и њихов коректан и професионалан однос према студентима прати продекан за наставу у сарадњи са шефом Службе за наставу и студентска питања и по потреби предузима корективне мере.

SWOT анализа елемената стандарда 5

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости

* Наставни рад се заснива на интерактивном учешћу студената у наставном процесу (+++) * Наставници и сарадници Департмана за психологију поседују висок степен научно-стручне компетентности за квалитетно обављање посла (+++) * Системски се прати квалитет наставе и предузимају се корективне мере за његово унапређење (++) * Све информације о терминима и плановима реализације наставе (распоред часова), распореду полагања испита и терминима консултација наставника и сарадника објављени су на интернет страници Факултета (+++) * Информације о студијским програмима, плану и распореду наставе доступне су на огласним таблама Факултета и на сајту Факултета и уредно се ажурирају, транспарентне су и пружају јасне и прецизне актуелне информације (+++)	* Недостатак опреме за спровођење сложенијих истраживања и психолошких експеримената (+++) * Недовољно коришћење савременијих метода у процесу подучавања (пр. интерактивна табла, апликације као што је гугл учионица) (++)
Могућности	Опасности
* Реализација различитих пројеката за континуирано и систематско усавршавање наставника и сарадника (+++) * Повећање мобилности наставника, сарадника и студената (++) * Опремање учионица и лабораторије за експериментална истраживања савременим средствима за рад (++)	* Недостатак финансија за модернизацију наставног процеса (+++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

Имајући у виду наведене слабости и опасности приказане у SWOT анализи могли би се издвојити одређене мере и активности за унапређење квалитета наставног процеса

- (1) Обезбедити додатне финансијске ресурсе и материјал за рад неопходан за реализацију психолошких истраживања и експеримената
- (2) Радити на побољшању могућности за повећањем финансијских капацитета усмерених на модернизацију наставног процеса
- (3) Иницијализација укључивања студената докторских академских студија у процесе и активности које се могу организовати у склопу рада Департмана за психологију али и Факултета
- (4) Подстицати наставнике и сараднике на осмишљавање ваннаставних активности за студенте
- (5) Обезбедити едукацију наставника и сарадника за коришћење интрнет апликација које могу осавременити наставни процес

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса. Извештај о резултатима вредновања квалитета студијских програма и наставног процеса академске 2018/2019. године

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе. Распоред полагања испита

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Наставу на Докторским академским студијама психологије реализује део наставника са Департмана за психологију на Филозофском факултету у Нишу који поред редовног избора у звање, испуњавају додатне услове дефинисане у складу са препорукама Националног савета за високо образовање, Правилником о стандардима за акредитацију студијских програма (ПРИЛОГ) и Правилником о докторским академским студијама Филозофског факултета у Нишу. (Прилог).

Наставу на ДАС Психологије реализује укупно 17 наставника (Табела 7.1), док статус ментора има 9 наставника (Табела 7.2). Број ангажованих наставника и сарадника на студијском програму ДАС Психологија одговара специфичним потребама студијског програма и броју уписаних студената. Осим једног наставника, ангажованог по уговору сви наставници који учествују на студијском програму докторских студија, као и потенцијални ментори, су у радном односу са пуним радним временом на Филозофском факултету.

Наставници који реализују програм испуњавају услове предвиђене законом за избор у одговарајућа звања. Избор наставника поштује сва правила и процедуре које су прописане [Законом о високом образовању, Препорукама Националног савета за високо образовање, Статутом Универзитета, Статутом Факултета, Правилником о условима и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу, Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу \(пречишћен текст, од 28.02.2020.\), Правилником о условима, начину и поступку стицања звања у заснивања радног односа сарадника Филозофског факултета у Нишу, Правилником о избору у звања сарадника Филозофског факултета у Нишу \(пречишћен текст, од 23.01. 2019.\), Правилником о допунском раду наставника и другим релевантним актима \(Прилог\). Ближи услови за избор у звања у пољу друштвено-хуманистичких наука утврђени су Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу и наведеним правилником. Притом, квантификација резултата темељи се на одредбама важећег Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача \(„Службени гласник Републике Србије“, бр.24/2016 и 21/2017.](#)

У складу са Законом, приликом избора наставника и сарадника у звања оцењује се научна, истраживачка и педагошка активност комисијским састављањем извештаја по унапред утврђеној форми. У оквиру ових извештаја морају се појединачно

навести достигнућа наставника и сарадника у свим релевантним областима. Целокупна процедура избора наставника је јавна и отворена.

Поред овога, наставници који реализују наставу на трећем нивоу студија, испуњавају додатне услове дефинисане у складу са препорукама *Националног савета за високо образовање, правилником о стандардима за акредитацију студијских програма и Правилником о докторским академским студијама Филозофског факултета у Нишу*. Наставу на докторским студијама у пољу друштвено-хуманистичких наука може да изводи наставник који је у претходних десет година остварио најмање 12 бодова за радове у категоријама: M11; M12; M13; M14; M21; M22; M23; M24; M31; M32; M33; M34 и M51. Ментор на докторским студијама у пољу друштвено-хуманистичких наука може бити наставник који је у претходних десет година остварио најмање 24 бода, и то: - најмање 4 бода за рад у часопису са листа SSCI, ERIH, HEINONLINE и EconLit или у часопису категорије M24, и најмање 20 бодова за радове у категоријама: M11; M12; M13; M14; M21; M22; M23; M24; M31; M32; M33; M34 и M51. Притом, радови у категоријама: M31; M32; M33 и M34 доносе највише 20% потребних бодова.

Веће докторских студија Филозофског факултета у Нишу је тело које брине о поштовању мера, доноси одговарајуће одлуке и стара се да млади наставници добију прилику да буду ангажовани на докторским студијама чим се утврди њихова компетентност на основу: научних радова објављених у међународним часописима, научних радова објављених у домаћим часописима, радова објављених у зборницима са међународних научних скупова, монографија, патената и уџбеника. На овај начин млади чланови Департмана, уколико су компетентни, могу равноправно учествовати и на највишем нивоу студија и тиме значајно допринети њиховом квалитету с обзиром на одређене савремене компетенције потребне за научно истраживачки рад које се стално развијају и којима млади наставници и истраживачи спремније и лакше овладавају. Такође, најбољи студенти ДАС Психологије раде на Филозофском факултету или су ангажовани као истраживачи. Увек постоји спремност, да кад год постоје прилике, најбољи докторанди постану део наставног колектива Департмана за психологију.

Редовно, наставници који реализују наставу на ДАС Психологија учествују у различитим активностима којима се јача и даље развија њихов педагошки али и научно-истраживачки рад, али и промовише психолошка наука и остварује значајни шири друштвени допринос (учешће у домаћим и међународним пројектима, научна и стручна предавања, јавне трибине, округли столови, студијски боровци наставника и сарадника, семинари, стручне конференције, истраживачки пројекти, гостовање у медијима). Није неважно истаћи и сарадњу

наставног особља Департмана са колегама и различитим установама и институцијама у земљи и иностранству при реализацији заједничких циљева у оспособљавању студената за практични рад, обезбеђивању могућности за мобилност студената, заједничку сарадњу итд. (Извештај о раду за 2019. годину). У перманентној и континуираној едукацији и усавршавању, наставно особље има пуну подршку Факултета.

Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачке и стручне активности наставника и сарадника се поред процедуре избора у звања, прати и преко Годишњих извештаја о раду. Процена квалитета се обавезно темељи и на мишљењу Студентског парламента, који из године у годину евалуира рад наставника и сарадника Департмана за психологију врло високим просечним оценама (Прилог 5.1.а Извештај о вредновању педагошког рада наставника у јесењем семестру 2018/2019)

Из свега наведеног, јасно је да се научна, истраживачка и педагошка активност свих наставника ангажованих на програму ДАС Психологија систематски прати, процењује и подстиче, чиме се постиже задовољавајући ниво квалитета.

б) Анализа слабости и повољних елемената Стандарда 7 (SWOT анализа):

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
* Избори наставника и сарадника су јавни, доступни широј јавности. + + + * Усаглашеност поступка, процедура и услова за избор наставника и сарадника са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање. + + + * Квалитетан наставни и научни кадар усклађен са потребама студијском програма. + + * Праћење и подстицање истраживачких и педагошких способности наставног кадра и подршка у стручном усавршавању. + + + * Стална дугорочна политика селекције младих кадрова. + + * Ангажовање наставника у активностима којима се промовише психолошка наука и остварује значајни	* Недовољно искуство и спремност наставника да се ангажују у проналажењу и пријављивању на јавне позиве међународних пројеката. + + * Недовољно изражена спремност наставника и сарадника за мобилност и усавршавање у иностранству. + +

шири друштвени допринос (учешће у домаћим и међународним пројектима, научна и стручна предавања, јавне трибине...) и сарадња са колегама и различитим уставовама и институцијама у земљи и иностранству. + +	
Могућности	Опасности
* Развијање постојећих облика сарадње и заснивање нових облика сарадње на домаћем и међународном простору. + + * Израженије подстицање мобилности наставника и сарадника за стручно и научно усавршавање у земљи и иностранству. + + * Едукација и коришћење средстава из међународних фондова за стручно и научно усавршавање наставног кадра. + + * Укључивање гостујућих професора из земље и иностранства у наставу. +	* Пријем младих сарадника је ограничен што онемогућава пријем већег броја младих сарадника, чијим би се усавршавањем добили квалитетни наставници Факултета. + * Изазовнији процес публиковања радова у реферисаним часописима у пољу друштвено хуманистичких наука, делом условљен мањим бројем доступних часописа у овој области. + * Преоптерећеност неких наставника часовима и другим активностима онемогућава њихово адекватно научно и стручно усавршавање. + + * Незадовољавајућа економска ситуација и недовољано улагање у научно и стручно усавршавање кадрова. + + +

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 7

Иако су захтеви Стандарда 7 испуњени, следеће активности и предложене мере могу додатно унапредити његов квалитет:

- Подстицање и едукација наставника и сарадника о аплицирању, учетвовању и вођењу међународних пројеката;
- Интензивније улагање у науку и наставни кадар, одвајање додатних средстава или отварање конкурса за остваривање права за додатна финансијска средства намењена аучном и стручном усавршавању наставног кадра.
- Плански, систематски и континуирано подстицати квалитет научних радова наставника и сарадника, а не квантитет, те у складу с тим развијати адекватну, стратешку подршку публиковању квалитетних радова.

Показатељи и прилози за стандард 7:

[Табела 7.1.](#) Списак наставника који реализују наставу на ДАС Психологија

[Табела 7.2.](#) Списак наставника - ментора на докторским студијама психологије

Стандард 8: Квалитет студената

Обезбеђење квалитета судената докторских академских студија Психологије, на Филозофском Факултету у Нишу један је од главних циљева Департмана.

Области у којима се прати, обезбеђује и унапређује квалитет студената на Департману обухватају: успешност и ефикасност студирања, квалитет нових студената, квалитет свршених студената, доживотно учење и студирање запослених лица, инклузивно образовање, доступност образовања свим друштвеним групама, једнакост могућности, мобилност студената, учешће студената на научно-истраживачким скуповима и земљи али и у иностранству, објављивање радова у научним часописима у сарадњи са меторима. Најважнији показатељи квалитета су: (1) селекција приликом уписа, (2) однос броја уписаних, према броју дипломираних студената, односно према броју свршених доктора наука (3) дужина трајања студија, односно ефикасност студирања, (4) успех студената (који се изражава кроз просек оцена и објављене радове), (5) број студената ангажованих у наставном процесу (асистенти), (6) број радова студената на научним конференцијама у земљи и у иностранству, (7) број објављених научно-истраживачких радова студената, (8) број студената који користе стипендије Министарсва Просвете, Науке и Технолошког развија за студенте докторских-академских студија ангажованих на пројектима Министарства, (9) број студената који су ангажовани као истраживачи-приправници на пројектима Департмана финасираним од стране Министарсва Просвете, Науке и Технолошког развоја.

Све информације о докторским академским студијама психологије, укључујући програм, обавезе студената и циљане компетенце, потенцијални будући студенти могу наћи на страници сајта Филозофског Факултета за докторске академске студије психологије (<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/doktorske/psihologija>).

Начин селекције студената за упис на студијске програме Филозофског факултета прецизно је утврђен *Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу, Статутом и Правилником Филозофског факултета у Нишу.*

Пре објављивања конкурса за пријем нових студената, Департман за Психологију, Филозофског Факултета у Нишу сваке године објављује на својој интернет страници (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/departmani/psihologija>) све информације о начину селекције нових студента, условима за упис на докторске академске студије Психологије, начину бодовања успеха из претходног школовања, начину полагања пријемног испита и начину бодовања појединих делова

пријемног испита. Наведене информације доступне су и дистрибуирају се путем Информатора за упис на студијске програме свих нивоа студија Филозофског факултета у Нишу (<https://upis.filfak.ni.ac.rs/doktorske-akademske-studije/informator>) и Брошура за упис на све студијске програме докторских академских студија Филозофског факултета (<https://upis.filfak.ni.ac.rs/doktorske-akademske-studije/brosure-za-upis>).

Начин полагања пријемног испита и рангирања кандидата на свим нивоима студијама регулисан је *Правилником о пријемном испиту* (Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената), чији су саставни део и упутства која су дежурни на пријемном испиту дужни да прочитају кандидатима, а која прецизно регулишу начин попуњавања тестова, обезбеђивање анонимности кандидата, обезбеђивање регуларности пријемног испита, и слично. Након пријемног испита, сачињава се јединствена ранг листа кандидата према укупном броју бодова – укупан број бодова се састоји из бодова стечених на основу просека у току претходног школовања, са пријемног испита и на основу до тог тренутка оствареним научно-истраживачким резултатима, односно публикацијама. По истеку рока за подношење приговора и након решавања евентуално поднетих приговора, формира се коначна ранг-листа кандидата за упис у прву годину студијског програма. Право уписа у прву годину докторских студија стичу само они кандидати који су ранжирани у оквиру броја утврђеног конкурсом, који не може бити већи од броја студената одобреног решењем о акредитацији сваког студијског програма. Кандидати се могу уписати на студијске програме у статусу студента који се финансира из Буџета Републике Србије (статус буџетског студента) или студента који сам финансира студије (статус самофинансирајућег студента). На докторске академске студије Психологије може се уписати 7 студената, од чега се два студента могу уписати у статусу студента који се финансира из Буџета Републике Србије, као и пет самофинансирајућих студената. Могућ је и упис лица која имају статус студента истоветних и сродних студијских програма, ако остваре услове предвиђене Статутом и одговарајућим правилницима Универзитета у Нишу и Филозофског факултета.

Све информације о конкурсима за докторске академске студије психологије могу се наћи на страници сајта Филозофског факултета у Нишу на којој се и објављује наведени конкурс, заједно са конкурсима за друге студије групе (<https://upis.filfak.ni.ac.rs/doktorske-akademske-studije/upis>).

При селекцији нових студената, Департман обезбеђује равноправност и једнаке могућности студентима по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест,

политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа, имовинско стање) и спречава сваки вид дискриминације. Било који вид дискриминације и по било ком основу није дозвољена, што је обезбеђено одговарајућим актом Факултета (Статут).

У циљу обезбеђивања квалитета студената, Департман за Психологију упознаје студенте са обавезом редовног праћења наставе. *Статутом Филозофског факултета* у Нишу прописано је обавезно присуство и активно учешће студената у свим видовима наставе. Формирање коначне оцене је дефинисано Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (Прилог 8.2. Правилник о полагању испита и о оцењивању на испиту). У циљу обезбеђивања оптималних услова за остваривање дефинисаних одредби, Департман за Психологију обезбеђује просторну, техничку и кадровску опремљеност, која омогућава оптималне услове за рад студената. Просторна, техничка и кадровска опремљеност су притом посебно важне за студенте докторских академских студија услед тога што они као део својих испитних и предиспитних обавеза, као и самог доктората, спроводе разна истраживања.

Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (Прилог 8.2. Правилник о полагању испита и о оцењивању на испиту) дефинисан је начин информисања студената о форми испита, садржај испита, начин оцењивања на испиту и заштита права студената. Овим Правилником дефинисани су и могући облици предиспитних обавеза, начин њиховог оцењивања и поступак у случају приговора студента на оцenu или поништавање положеног испита. Наставник се мора придржавати јасних и студентима унапред познатих критеријума за оцењивање, који су описани у силабусу предмета. Исти стандарди морају се поштовати и у оцењивању предиспитних обавеза. Поштовање правилника о оцењивању је један од начина обезбеђења квалитетних будућих доктора наука Психологије.

Департман за Психологију континуирано и систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима и то са аспекта: *усклађености метода оцењивања са циљевима предмета, садржајима предмета и дефинисаним исходима*. Такође, аспект анализе обухвата и праћење студентског ангажовања, способности примене знања, критичког приступа знању, самосталности у раду и др. Вредновање квалитета оцењивања обухвата садржај и елементе оцењивања, који се с једне стране прате увидом у силабусе и кроз периодичне студентске евалуације, а са друге стране преко параметара пролазности на испитима, успешности студената и ефикасности студирања.

У циљу обезбеђивања квалитета, Департман за Психологију гарантује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената. Подаци о понашању наставника током оцењивања добијају се и анализирају континуирано, захваљујући превасходно студентском анкетирању које се спровode на крају сваког семстра. Дакле сваке године Филозофски Факултет сакупља и анализира понашање наставника. Департман за Психологију и Филозофски Факултет у целини реагују уколико понашање наставника одступа од прописаног и очекиваног.

Департман за Психологију систематично прати и проверава оцене студената по предметима и по годинама студија и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена у дужем периоду. Ови подаци добијају се из Службе за наставу и студентска питања и анализирају на седницама Радне групе за обезбеђење квалитета наставе у оквиру Центра за унапређење квалитета Филозофског факултета. Значајни подаци о овом питању могу се добити и темељном и пре свега критичком анализом резултата студенске евалуације. На основу статистичких података о пролазности и просечној оцени по предметима и за сваког наставника (добијених од Службе за наставу и студентска питања), предузимају се мере ради уједначавања критеријума и побољшања пролазности (ако је ниска) на наставном предмету или појединачно за наставнике. У случају пропуста, тј. неиспуњавања или одступања од усвојених процедура оцењивања, које утврди Комисија за осигурање квалитета наставе, или на основу појединачних приговора студената, на предлог Центра за унапређење и контролу квалитета декан, продекан за наставу или управник Департмана, у складу са Статутом Филозофског Факултета и Правилником о оцењивању, могу применити одговарајуће мере за побољшање квалитета оцењивања на појединим предметима или код појединих наставника у целини (корекција програма предмета, литературе, услова за полагање испита или односа наставника према студенту). Дефинисани закључци и предлози мера за унапређивање утврђеног стања, по потреби, усвајају се на Наставно-научном већу Факултета.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости

* Процедура пријема студената је јасно дефинисана и поштује се без изузетка +++ * Департман за Психологију обезбеђује једнакост и равноправност студената у сваком погледу, укључујући и студенте са посебним потребама +++ * Све информације о студијама Психологије доступне су и редовно се ажурирају на сајту Факултета и одговарајућим огласним таблама +++ * Процедуре и критеријуми оцењивања доступни су како у оквиру релевантних и јавно доступних правилника, тако и у оквиру силабуса појединачних предмета +++ * Центар за унапређење квалитета континуирано врши анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима и годинама студија и предлаже корективне мере за превазилажење мањкавости +++ * Резултати студентске евалуације показују завидан ниво усклађености метода оцењивања са исходима студијског програма ++ * Радне групе Центра за унапређивање квалитета прате и анализирају пролазност студената по предметима и годинама студија, као и објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања ++ * Постоји развијена мрежа студентског организовања и висок ниво њиховог учествовања у одлучивању кроз учешће у раду свих најважнијих органа Факултета +++	* Пасивност извесног броја студената у наставном процесу + * Несклад између дозвољених квота за упис и великог броја кандидата који конкуришу за поједине студијске програме +++ * Недовољно прецизан систем награђивања студената који постигну изванредне резултате током студирања ++ * Недовољна повезаност Департмана са тржиштом рада ++
Могућности	Опасности

* Подстицање такмичарског духа студената путем стипендирања од стране Департмана, награђивања и сл. ++ * Обезбеђење адекватних учила за студенте са инвалидитетом ++ * Подизање степена мобилности студената на међународном нивоу ++ * Унапређивање сарадње са институцијама ради запошљавања успешних студената након завршеног факултета, чиме би се мотивисали студенти да постижу боље резултате ++ * Унапређивање квалитета студентата могуће је систематичним уређивањем политике вредновања ваннаставних активности студената ++ * Интензивнијом сарадњом између Тима за промоцију Департмана са студентима овог департмана у промотивним активностима департмана, омогућило би се матурантима да се упознају са квалитетом студија из перспективе студената ++ * Наставити анализирање пролазности и оцењивања, како би се тај критеријум задржао на одговарајућем нивоу ++	* Поремећаји на тржишту рада везани за докторе наука Психологије ++ * Недостатак средстава за попутно осавремењивање наставног процеса ++ * Укидање пријемног испита се може негативно одразити на селекцију студената приликом уписа +++ * Још увек недовољно укључивање студената у промотивне активности Департмана за Психологију може довести до мањег броја пријављених кандидата за упис на овај студијски програм +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

- (1) Обезбедити веће учешће студената у департманским активностима кроз непосредно учествовање у обликовању стандарда квалитета у важним областима као што су дефинисање исхода учења, усаглашавање и прецизно дефинисање садржаја, стандарда оцењивања, и начина вредновања предиспитних обавеза;
- (2) Обезбедити услове за повећање степена пролазности на предметима код којих је утврђена ова мањкавост кроз организовање допунских консултација и скраћених курсева;

- (3) Обезбедити виши ниво сарадње са Националном службом за запошљавање као важног субјекта чији инпути треба да буду полазна основа за развој наставног рада и иновирање уписне политике Департамента;
- (4) Унапредити рад и активности формираног Савета послодаваца и Мрежа наставника и сарадника ради обезбеђивања квалитета студија и студената и непосредног повезивања образовања са светом рада;
- (5) Прецизније дефинисати поступак награђивања студента који су током студија постигли изузетне резултате;
- (6) Показати разумевање за студенте који уз своје докторске академске студије раде.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

Опис

На предлог Департмана за психологију, а ускладу са најновијим трендовима у области психолошке науке и праксе, Филозофски факултет, тј. Библиотека врши континурану набавку уџбеника и литературе која је потребна за квалитетно и несметано праћење и савладавање садржаја предвиђених планом и програмом свих нивоа студија укључујући и Докторске академске студије (ДАС). Стандарди квалитета литературе, уџбеника и библиотечких и информатичких ресурса на Департману за психологију, као и мере и поступци за праћење и унапређивање њиховог квалитета, дефинисани су *Статутом Факултета* (Члан 47, 50, 51 <https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/5-opsta-akta/96-statut>), *Правилником о уџбеницима Филозофског факултета* (бр.470/1-4 од 19.12.2007), *Правилником о уџбеницима Универзитета у Нишу* (бр. 8/16-01-004/08-006 од 20.05.2008), као и *Правилницима о издавачкој делатности Универзитета у Нишу* (бр. 8/16-01-003/07-005 од 29.05.2007) и *Правилником о издавачкој делатности Филозофског факултета* (бр. 143/1-10-01 од 13.04.2011).

Увид у расположиве уџбенике, релевантне библиотечке јединице и серијске публикације Библиотеке омогућен је кроз листе доступне на web страници <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/biblioteka>. На овој страници доступан је целокупни билтен књига разврстан по годинама (за последњих десет година) и по научним областима. Библиотека Филозофског факултета је чланица COBISS система, а електронски каталог свих публикација Факултета, укључујући и оне које се односе на научну и стручну литературу у области психологије се може прегледати и претражити путем линка <https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/search?db=ffnis>. Фонд Библиотеке Филозофског факултета у Нишу својим обимом и квалитетом, сразмерно броју и структури корисника, одговара потребама праћења и унапређења образовног, истраживачког и научног рада студената психологије свих нивоа студија, као и наставника, сарадника и истраживача запослених на Департману. Овај фонд се стално допуњује и осавремењује куповином нових издања и разменом са другим библиотекама, као и путем поклона од издавача и аутора. Актуелно Библиотека Филозофског факултета располаже књигама на српском језику (18.417), књигама на страним језицима (15.240) и књигама на језицима националних мањина (417), што чини укупно 34.074 библиотечких јединица (Табела 9.1.). У библиотечком фонду који се односи на психологију тренутно има 3505 књига, о чега су 920 уџбеници (570 на српском и 350 на страним језицима). Наставници Департмана за психологију активно учествују у научноистраживачком и издавачком раду Факултета, што се огледа и у броју објављених публикација, при чему је до сада 15 наставника објавило 37 уџбеника и монографија.

Студентима ДАС психологије омогућен је несметан приступ домаћим и страним научним часописима који им могу помоћи у осмишљавању и реализацији истраживања, те писању истраживачких извештаја и публиковању радова у циљу реализације предиспитних и испитних обавеза. Библиотека набавља штампане домаће научне часописе на предлог Департмана, а међународни часописи су доступни у електронском облику преко сервиса КОБСОН. Студенти могу приступити овом сервису са рачунара на факултету, а запослени, као и стипендисти Министарства просвете, науке и технолошког развоја имају одговарајуће лиценце за удаљени приступ.

Стандарди у погледу квалитета уџбеника и наставних материјала у области психологије утврђени су *Правилником о уџбеницима Филозофског факултета и Правилником о издавачкој делатности. Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета* предвиђене су мере и поступци за праћење и вредновање квалитета уџбеника и других наставних материјала. Уверењем о акредитацији студијског програма (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/110-akreditacija-das-psihologija/601-uverenje-o-akreditaciji-das-psi-2018>) је потврђено да је задовољен и овај аспект стандарда за акредитацију студијског програма Департмана за психологију, а о квалитету у овој области указује и чињеница да Факултет има низ правилника и општих аката који чине институционални оквир за праћење, евалуацију и унапређење квалитета литературе и уџбеника.

У Библиотеци Факултета запослено је укупно шест библиотекарки, једна књижничарка и једна сарадница у процесу дигитализације. Две библиотекарке су непосредно ангазоване за студијски програм Департмана за психологију. Све библиотекарке имају високу стручну спрему из области друштвено-хуманистичких наука и филологије, и положен стручни испит за библиотекаре. Библиотекарке имају лиценце потребне за рад у систему *COBISS*, а на основу похађања одговарајућих курсева у Народној библиотеци Србије (за каталогизацију монографских и серијских публикација, за каталогизацију чланака и некњижне грађе, за израду нормативних записа и електронску позајмицу). Поред високог образовања и поменуте лиценце, запослене у Библиотеци се континуирано усавршавају у области коришћења информационих технологија и развијања библиотечких ресурса.

Библиотека са читаоницом је смештена на првом спрату зграде Филозофског факултета, посебно је назначена и доступна свима (од 8 до 19:30 часова), чиме се обезбеђују адекватни услови за читање, рад и учење корисника. Један део фонда (референтне публикације, енциклопедије, речници, приручници, часописи, докторске и магистарске тезе и једини, односно последњи примерци монографских

публикација) доступан је за рад у читаоници, а остатак могу позајмљивати на 15 дана, у циљу што квалитетније реализације и остваривања свих предиспитних, испитних, наставних обавеза, као и активности везаних за израду докторских дисертација. За потребе научноистраживачког рада наставника, сарадника и студената, библиотека обавља и међубиблиотечку позајмицу из других библиотека (библиотека „Светозар Марковић“ у Београду, Народна библиотека Србије, Универзитетска библиотека „Никола Тесла“ у Нишу, Универзитетска библиотека у Крагујевцу, Библиотека Филозофског факултета у Новом Саду и друге библиотеке), а члан је и Заједнице високошколских библиотека Србије.

Када је реч о информатичким ресурсима, студентима ДАС психологије су доступни сви неопходни информатички ресурси за праћење наставе и претраживање релевантне научне литературе (потребан број рачунара, друга информатичка и комуникациона опрема, приступ интернету). Рачунарски центар је опремљен савременим уређајима и брине о функционисању компјутерске и електронске опреме на Факултету, који, између осталог, користе и наставници, сарадници и студенти Департмана за психологију. У наставне и научно-образовне сврхе, студентима и наставном особљу Департмана су на располагању три рачунарске учионице са укупно 70 (30+20+20) места, мултимедијалне сале за едукацију (од 10 до 200 места), две свечане сале и два амфитеатра. Филозофски факултет располаже и салом која поседује опрему за студије на даљину (110 места). За студенте су од велике важности осим рачунара у рачунарским учионицама и услужни рачунари у ходницима Факултета у приземљу и на другом спрату. Такође, сви студенти Факултета, а самим тим и Департмана за психологију имају отворене е-mail адресе на G Suite платформи и налоге за коришћење апликације „е-Индекс“ која омогућава преглед уписаних семестара, положених испита, уплата за школарину, увид у распоред испита, распоред часова, пријаву испита, попуњавање евалуационих анкета, и слично. Комплетна листа рачунарске и електронске опреме на Факултету дата је у Табели 9.2.

Кабинети наставника и сарадника Департмана за психологију (укупно 6 које користе наставници и сарадници Департмана) су такође опремљени адекватном рачунарском опремом (десктоп рачунари, штампачи). Реализације различитих врста истраживања, пре свега експеримената, што је од изузетне важности за овај ниво студија, омогућена и постојањем Лабораторије за психолошка истраживања <https://www.ni.ac.rs/univerzitet/o-univerzitetu/inovativni-entiteti-univerziteta-u-nisu/39-entitet/175-laboratorija-za-ekperimentalnu-psihologiju-> која је такође опремљена адекватном информатичком и комуникационом опремом (мултифункционални уређај за копирање, скенирање и штампу и видео пројектор), док од уређаја за реализацију експерименталних истраживања Департман и

Лабораторија поседују и лап топ, вишеканални полиграф, систем за виртуелну реалност и Eуetracker.

Организација, статус и рад Рачунарског центра уређени су *Статутом Факултета, Правилником о организацији и систематизацији радних места, и Правилником о интернет сајту Факултета*. У Рачунарском центру запослена су три стручна сарадника, од којих су два са високом стручном спремом из области електронике, информатике и компјутерских технологија. *Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета* утврђено је да се квалитет рада Рачунарског центра обезбеђује редовном контролом рада, побољшањем квалитета хардверских и софтверских ресурса, редовним праћењем развоја информационих и комуникационих технологија, иновирањем пословања и имплементацијом нових информационих и комуникационих технологија. Брзу оптичку интернет везу обезбеђује Академска мрежа Србије, тако да интернет ради несметано у целој згради у којој постоји око 250 интернет прикључака.

Информације о Рачунарском центру Факултета доступне су на интернет страници: <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/racunarski-centar>

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости

* Постоји добро развијен институционални оквир (правилници и општи акти Факултета и Универзитета у Нишу) за праћење и унапређење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса +++ * Библиотечки фонд по обиму и квалитету одговара броју и структури корисника, а континуирано се допуњује и осавременује релевантном литературом у области психолошке науке и праксе ++ * Квалитет библиотечког фонда, особља библиотеке, организације рада и доступности библиотечких ресурса је адекватан. +++ * Постоје адекватни информатички ресурси, како у погледу броја рачунара и пратеће опреме, тако и у погледу могућности приступа интернету и коришћења одговарајућих информација (базе података, часописи у електронском облику, стални приступ КОБСОН-у) +++ *Постојање уређаја за реализацију истраживања (пре свега експерименталних) у оквиру Лабораторије за психолошка истраживања +++ * Квалитет информатичких ресурса значајно је унапређен у протеклом периоду +++	* Недостатак простора опремљеног рачунарима који се не би користио у наставне сврхе, већ би омогућавао студентима да слободно и према индивидуалним потребама користе информатичке ресурсе +++ * Мањи број библиотечких јединица на страним језицима у односу на доступну литературу на српском језику ++ * Проблеми у вези са темпом обнављања рачунара и пратеће опреме и набавке најновијих лиценцираних софтвера +++
Могућности	Опасности

* Велике могућности приступа електронским информацијама преко KoBSON сервиса +++ * Довољан број и повољна квалификациона структура запослених у Библиотеци и Рачунарском центру +++ * Мотивисаност наставника и сарадника да у благовремено преиспитују квалитет литературе и уџбеника у силабусима, на основу различитих показатеља у реализацији студијског програма, укључујући и резултате студентских анкета +++	* Смањење или недовољан број финансијских средстава за замену, обнављање, иновирање и осавремењивање библиотечких и информатичких ресурса (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

1. Континуирано осавремењивање и унапређивање библиотечких ресурса у домену психолошке науке и праксе, а у циљу обезбеђивања што савременије литературе за студијске предмете и реализацију истраживања на ДАС психологије.
2. Просторни капацитети библиотеке ће у наредном периоду бити значајно проширени имајући у виду да су у току радови на њеној адаптацији и реконструкцији новог простора исељавањем лабораторија ПМФ-а као и осавремењивања истог.
3. Коришћење средстава за додатно финансирање издавачке делатности, набавку психолошке литературе и публикација на страним језицима, као и потребне информатичке опреме (у хардверском и софтверском смислу) и уређаја за реализацију психолошких истраживања у циљу обезбеђивања квалитета наведених аспеката.
4. Обезбеђивање континуиране обуке запослених и студената у циљу ефикасног коришћења информатичких ресурса.

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Филозофски факултет у Нишу, у оквиру кога се реализује програм Докторских академских студија психологије, квалитет у достизању циљева постиже и дефинисањем јасне организационе структуре и система управљања установом.

Опис

У складу са *Законом о високом образовању* и *Статутом Универзитета у Нишу*, Филозофски факултет дефинисао је свој *Статут* и *општа актиа* којима уређује унутрашњу организацију. Своју образовну, научноистраживачку и стручну делатност, Факултет остварује кроз организационе јединице задужене за:

- (1) реализацију наставе и студијских програма (департамани, Центар за стране језике, лекторати),
- (2) образовне и научноистраживачке програме (Центар за образовање наставника, Центар за српски језик као страни и нематерњи језик, Центар за професионално усавршавање, центри за научноистраживачки рад, лабораторије),
- (3) подршку и развој образовне и научне делатности (Издавачки центар, Центар за унапређење квалитета, Канцеларија за међународну и међуинституционалну сарадњу, Канцеларија за развој каријере и подршку студентима, Библиотека, Рачунарски центар),
- (4) стручне послове (Секретаријат Факултета, Кабинет декана, Служба за наставу и студентска питања, Служба за опште и правне послове, Финансијска служба, Техничка служба).

Статутом Филозофског факултета одређени су и органи факултета:

- (1) Орган управљања - Савет Факултета,
- (2) Орган пословођења - Декан Факултета
- (3) Стручни органи - већа Факултета (Наставно-научно веће, Изборно веће, Веће докторских студија, Веће департамана, Веће Центра за стране језике, Веће Центра за образовање наставника, Веће Центра за професионално усавршавање, Веће Центра за унапређење квалитета),
- (4) Студентски парламент,
- (5) Савет послодаваца.

Ингеренције и одговорности органа управљања и органа пословођења, поступак и начин њиховог рада одређени су наведеним Статутом Филозофског факултета Универзитета у Нишу бр. 124/1-01 од 02.04.2019. (Прилог 1_Статут), *Правилником о организацији и систематизацији послова на Филозофском факултету* број 117/1-01 од 23.03.2018.године (Прилог 2) и *Правилником о раду Филозофског факултета* број 147/2 од 21.04.2011 (Прилог 3) и *Уговорима о раду запослених*.

Факултетом управља *Савет* факултета који је конституисан уз поштовање законске регулативе, Статута Универзитета у Нишу и Статута Филозофског факултета. Рад

органа управљања усмерен је ка: конципирању и доношењу пословника, доношењу Статута, избору и разрешавању дужности декана, изјашњавању на основу жалби против првостепених одлука декана, усвајању финансијског плана, извештаја о пословању и годишњег обрачуна, плана коришћења средстава за инвестиције, доношењу годишњег програма рада Факултета, општег акта о расподели сопствених прихода, давању сагласности сходно одлукама о управљању имовином Факултета, давању сагласности у вези са расподелом финансијских средстава, доношењу одлука о формирању унутрашњих организационих јединица Факултета, избору председника и заменика председника Савета, одлучивању о висини школарине на предлог надлежног већа, годишњем извештавању оснивача о пословању, доношењу општег акта о дисциплинској одговорности студената, избору екстерног ревизора финансијског пословања Факултета, усвајању стратегије обезбеђења квалитета и пратећег Акционог плана, обављању других послова у складу са законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета. Савет Факултета броји укупно 27 чланова, од којих је укупно 13 из редова наставног особља, односно по један представник са сваког департмана, укупно 2 члана представника ненаставног особља, 4 представника Студентског парламента Факултета и 8 представника оснивача (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/savet>). Рад, функционисање, одлучивање, вођење седница као и друге конкретне активности Савета регулисане су *Пословником о раду Савета факултета број 181/1-4* од 9.7.2002. (Прилог 4), а у доношењу одлука чланови овог органа управљања руководе се важећим прописима, развојним потенцијалима Факултета, *Стратегијом управљања квалитетом* и *Планом рада Факултета*.

Орган пословођења Филозофског факултета чини декан. Поред декана, у руководећи тим Филозофског факултета убрајају се и 4 продекана које је именовао декан, а који организују и воде послове у конкретним областима рада: наставе, научноистраживачке делатности, финансија и међународне сарадње (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/rukovodstvo>). Чланом 68. Статута Факултета јасно су дефинисане надлежности декана. Оне подразумевају да декан: (1) представља и заступа Факултет у земљи и иностранству и овлашћује друга лица за представљање и заступање у складу са одредбама Статута, (2) организује и непосредно руководи радом факултета, (3) стара се о остваривању образовне и научне делатности, извршавању одлука органа Факултета, примени Статута и других општих аката Факултета, (4) предлаже основе пословне политике, годишњи програм рада и план развоја, унутрашњу организацију факултета, (5) подноси годишњи извештај о раду Факултета органу управљања, (6) иницира и предлаже решења о питањима важним за обављање делатности Факултета, (7) одлучује о коришћењу конкретних наменских средстава (изузев оних за инвестиције), (8) председава Наставно-научним и Изборним већем и Колегијумом факултета, (9) учествује у раду Савета (без права гласа), (10) потписује дипломе и додатке дипломи о завршеним студијама на свим нивоима, (11) стара се о законитости рада

и одговара за законитост рада Факултета, и (12) обавља друге послове утврђене законом, актом и оснивању и Статутом.

Стручне органе факултета, као што је наведено, чине већа Факултета. Представницима студената обезбеђено је учешће у раду стручних органа и њихових тела, посебно у сегменту који се тиче обезбеђења квалитета студијских програма и наставе, реформе студијских програма, анализе ефикасности студирања, утврђивања броја ЕСПБ и других питања која се директно тичу корисника услуга Факултета, односно студената. Студенти су у раду стручних тела Факултета заступљени у законским оквирима, односно 20%.

Изборно веће Факултета као стручно тело чине сви наставници Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/izbornovece>). Ово тело утврђује предлоге за изборе у звања наставника, као и предлоге комисија за писање извештаја за избор наставника, бира у звање сараднике, као и комисије за писање извештаја за избор сарадника, предлаже кандидате из редова редовних професора за звање професор емеритус, и обавља друге послове предвиђене Законом и Статутом.

Наставно научно веће броји укупно 85 чланова и то: руководећи органи (5 чланова - декан, продекан за наставу, продекан за научноистраживачки рад, продекан за међународну сарадњу и продекан за финансије), председник већа докторских студија (1 члан), представници департмана за филозофију (5 чланова), представници департмана за историју (5 чланова), представници департмана за психологију (5 чланова), представници департмана за педагогију (5 чланова), представници департмана за социологију (5 чланова), представници департмана за социјалну политику и социјални рад (4 члана), представници департмана за комуникологију и новинарство (5 чланова), представници департмана за српски језик (5 чланова), представници департмана за српску и компаративну књижевност (5 чланова), представници департмана за англистику (5 чланова), представници департмана за руски језик и књижевност (5 чланова), представници департмана за француски језик и књижевност (5 чланова), представници департмана за немачки језик и књижевност (3 члана), представници Центра за стране језике (5 чланова), и представници студената на предлог студентског Парламента (12 чланова). Надлежности, састав и рад Наставно-научног већа дефинисани су члановима 78, 79, 80 и 81. Статута Филозофског факултета.

Веће докторских студија је стручни орган Факултета чији састав чини по један или два представника Већа департмана који учествују у реализацији студијских програма докторских академских студија Факултета – укупно 22 члана (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/vece-doktorskih-studija>). Питања којима се бави Веће докторских студија су: утврђивање предлога студијских програма докторских студија, утврђивање плана извођења наставе, праћење реализације студијских програма, израда плана извођења наставе, спровођење поступака за проверу и обезбеђење квалитета студијских програма докторских академских студија, разматрање Извештаја о евалуацији студијских програма докторских академских

студија, проверавање компетентности наставника и ментора који учествују у реализацији студијских програма на докторским студијама, спровођење поступака за пријаву и одбрану докторских дисертација, доношење одлука о преласку студената са једног на други студијски програм докторских студија, утврђивање еквивалентности и признавање испуњених обавеза и положених испита, утврђивање стечених ЕСПБ бодова, утврђивање еквиваленције и признавање дела студијског програма специјалистичких академских студија, одлучивање о преношењу ЕСПБ и о уписивању кандидата у одређену годину докторских студија, признавање испита магистра наука и утврђивање обавеза које кандидат треба да испуни током уписа, одлучивање о години уписа кандидата у зависности од броја ЕСПБ остварених еквиваленцијом и други послови утврђени Статутом Факултета и *Правилником о докторским студијама* (Прилог 5).

Веће департмана чине сви наставници који су у радном односу на Факултету а распоређени су на департманима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje>). Већем департмана руководи управник департмана, а опис послова ове организационе јединице подразумева: осмишљавање студијских програма на сва три нивоа студија, конципирање и припремање њихових предлога за Наставно-научно веће, дефинисање предлога наставног плана и програма сталног стручног образовања и усавршавања, као и програма научних истраживања, предлагање мера и механизма подршке успешним и даровитим студентима, анализу извештаја о реализацији програма научних истраживања департмана, упућивање предлога за позивање истакнутих стручних и научних радника, давање предлога за штампање уџбеника и других публикација, избор представника департмана за Наставно-научно веће, делегирање наставника и сарадника за стручна удружења и чланове стручних органа и тела Универзитета, анализирање и праћење постигнућа студената, предлагање одобравања плаћеног и неплаћеног одсуства наставницима и сарадницима, упућивање предлога за именовање комисија за избор наставника и сарадника, као и оцена о избору наставника и сарадника (оцена резултата научно-наставног рада, оцена ангажовања кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, оцена педагошког рада, оцена резултата које је кандидат постигао у развоју научно-наставног подмлатка, као и оцена приступног предавања), давање сагласности на извештај комисије о избору наставника и сарадника, именовање комисије за еквиваленцију студијских програма, признавање испуњености обавеза и положених испита, као и о стеченом укупном броју ЕСПБ, и обављање других послова утврђених Статутом и *Правилником о раду департмана* (Прилог 6).

Веће Центра за стране језике чине наставници запослени на Факултету који реализују наставу страних језика на нематичним департманима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-strane-jezike>). У делокруг послова овог већа спада: утврђивање предлога програма страног језика на нематичним департманима, као и плана и програма сталног стручног образовања и

усавршавања, упућивање предлога за позивање истакнутих стручних и научних радника, давање предлога за штампање уџбеника и других публикација, избор представника департмана за Наставно-научно веће, делегирање наставника и сарадника за стручна удружења и чланове стручних органа и тела Универзитета, анализирање успеха студената, давање мишљења о одобравању плаћеног и неплаћеног одсуства наставницима и сарадницима, давање предлога за избор у наставничка звања и предлога за именовање комисија за избор у наставничка звања, и обављање других послова утврђених Статутом и *Правилником о раду Центра за стране језике* (Прилог 7).

Веће центра за научноистраживачки рад чине сви наставници департмана, а послови које остварује наведени центар подразумевају: осмишљавање програма рада центра за научноистраживачки рад департмана у саставу Факултета, предлагање научних пројеката, планирање рада центра на годишњем нивоу и старање о спровођењу плана, избор руководиоца пројеката и потпројеката, одлучивање о ангажовању наставника и истраживача у научном звању и истраживача за рад на реализацији програма – плана научноистраживачке делатности Центра за научноистраживачки рад, извештавање о реализацији научноистраживачке делатности Центра за научноистраживачки рад, припремање уговора о пружању услуга физичким и правним лицима, обављање и других послова предвиђених Статутом и *Правилником о раду центра за научноистраживачку делатност* (Прилог 8).

Веће Центра за образовање наставника чине сви наставници који су у радном односу на Факултету а имају удео у реализацији програма мастер студија за образовање наставника предметне наставе, као и наставници који учествују у реализацији других програма за образовање наставника, иновацију знања, стручно образовање, стручно усавањавање и образовање током читавог живота (<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/master/nastavnik-predmetne-nastave>). Радом Већа руководи управник Центра. Веће Центра одлучује о свим питањима која се тичу припреме, организације и реализације програма за образовање наставника (<https://con.filfak.ni.ac.rs/>).

Веће Центра за српски као страни и нематерњи језик чине наставници који су у радном односу на Факултету и учествују у реализацији програма за едукацију у области српског као страног и нематерњег језика. Унутар овог центра одлучује се о свим питањима која се тичу припреме, организације и реализације програма за едукацију у области српског језика (<https://centar.filfak.ni.ac.rs/>). Центар организује курсеве учења српског језика за почетнике, почетни курс на новоу А1 и А2, средњи курс Б1 и Б2, напредни курс Ц1 и Ц2, индивидуалне курсеве, као и учење српског језика преко скајпа (<https://centar.filfak.ni.ac.rs/%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B8courses>), али пружа и услуге провере знања уз издавање сертификата.

Веће Центра за професионално усавршавање и пружање услуга трећим лицима чине наставници који су у радном односу на Факултету и учествују у реализацији програма за едукацију, образовање, стручно усавршавање, и образовање током читавог живота. Кључне активности овог центра обухватају организацију стручних семинара, скупова, панела и радионица за наставнике предметне наставе, успостављање ближе сарадње између наставника практичара и Филозофског факултета у виду саветодавних активности, информативних и сарадничких разговора, праћење иновација у настави и новина у образовним политикама, каријерно образовање и развој професионалних знања, трансверзалних вештина и језичког понашања запослених у јавном сектору у циљу усавршавања професионалне каријере кроз програме, курсеве, тренинге и предавања. Све информације о раду Центра доступне су на интернет страници Центра за професионално усавршавање: <https://sites.google.com/site/nastavnickicentar/home>. *Студентски парламент* Факултета је орган чији је циљ активно укључивање студената у рад Факултета, и преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету. Начин избора представника Студентског парламента, његов састав и надлежности утврђени су члановима 92, 93, 94 и 95. Статута Факултета. Такође, детаљнији опис њихових активности и праваца деловања обухваћен је Стандардом 13.

Савет послодаваца је тело формирано са циљем остваривања сарадње на развоју студијских програма Факултета, а сагласно потребама тржишта рада. Активности према којима Савет послодаваца усмерава своје функционисање обухватају разматрање питања кооперације Универзитета и Факултета са привредним друштвима, установама јавних служби и другим приватним и јавним субјектима, анализа постојећих студијских програма Факултета и изношење мишљења, давање предлога и покретање иницијатива за потенцијалне измене и допуне, иницирање и сугерисање оснивања и реализације нових студијских програма, у складу са потребама привредних субјеката или јавних служби, изражавање мишљења о потенцијалном повећању или смањењу броја студената за упис на поједине студијске програме Факултета, приспитување потреба тржишта рада у Републици Србији и давање предлога за усклађивање образованих профила са потребама тржишта рада, и обављање и других послова са циљем унапређивања сарадње Универзитета и Факултета са потребама тржишта рада. Савет послодаваца доставља предлоге, мишљења и иницијативе Факултету, привредним друштвима, јавним установама, државним органима, Привредној комори Србије, Националној служби за запошљавање или другим заинтересованим субјектима.

Организационе јединице за стручне послове заправо чини Секретаријат факултета у чијој се структури налазе: Служба за наставу и студентска питања, Служба за мастер и докторске студије, Служба за опште и правне послове, Финансијска служба и Техничка служба. Свака од наведених служби има свог шефа који непосредно организује и руководи радом службе, и сноси одговорност за

квалитетну реализацију послова из делокруга рада конкретне службе. У овим јединицама запослено је ненаставно особље које обавља управно-правне, административне и техничке, финансијске, помоћно-техничке и друге послове. У Секретаријату факултета запослено је укупно 50 лица, од чега су 4 лица запослена на одређено време. Наведени број и квалитет ненаставног особља усклађује се са стандардима за акредитацију, а као што се из датог прилога може уочити, ненаставно особље Филозофског факултета чини квалификовано особље и компетентно за успешно пружање подршке ефикасној и ефективној реализацији студијских програма, научноистраживачког рада и осталих делатности Факултета. Такође, организација и систематизација послова и задатака радника Секретаријата утврђени су *Правилником о систематизацији радних места на Факултету*, а услови и поступци премештања радника из једне службе у другу или на неко друго радно место унутар исте службе утврђени су *Правилником о раду* и *Уговорима о раду*, а у складу са *Законом*.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета у Нишу број 264/1-2 од 11.06.2008 прописано је да се квалитет управљања и ненаставне подршке обезбеђује планским, систематским и организованим праћењем, супервизијом и извештавањем о раду запослених у факултетским службама, редовном евалуацијом квалитета рада органа пословођења и служби, спровођењем подстицајних и корективних мера према запосленима, као и унапређивањем нивоа компетентности, односно радних способности ненаставног особља. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља могу евалуирати наставници, ненаставно особље и студенти, при чему Факултет посебно прати и оцењује однос управљачког и ненаставног особља према студентима, и ниво њихове мотивисаности, заинтересованости, одговорности и професионализма у раду са директним корисницима услуга Факултета – студентима.

Према наведеном правилнику квалитет рада стручних служби и ненаставног особља обезбеђује се: (1) систематским праћењем и контролом рада запослених у службама Факултета, (2) предузимањем како подстицајних тако и корективних мера према запосленима, (3) унапређењем знања, радних способности и вештина ненаставног особља. Такође, квалитет њиховог рада обезбеђује се и ангажовањем довољног броја запослених. Факултет у циљу подршке запослених практикује стимулативна награђивања (на пример, увећање зараде на основу радног учинка за ненаставне раднике који остварују најбоље резултате у раду) али и унапређење квалификационе структуре запослених пружајући им различите могућности за перманентно усавршавање зарад јачања њихових компетенција. Такође, редовно се и методично прати, врши контрола и процена рада ненаставног особља. За контролу рада задужен је секретар Факултета и шефови сваке појединачне службе. *Правилником о раду* и у *Уговорима о раду* наведени су поступци спровођења мера за унапређење рада ненаставног особља. Овим документима обухваћене су и

дисциплинске мере у случају повреде радне обавезе. Факултет тежи ка стварању адекватних услова код ненаставних радника за развијање културе квалитета, за постизање компетентности и беспрекорности у раду, као и развијање професионалног односа према студентима и другим корисницима услуга.

Праћење и вредновање рада ненаставног особља врши се анализом података из периодичних извештаја о раду стручних служби који се подносе декану, продеканима, секретару Факултета и Комисији за унапређење квалитета, али и анализом података добијених путем евалуације студената. Резултати анкетирања студената дати су у прилогу 10.3, а примери упитника дати су на сајту Факултета. Сходно резултатима евалуације студената, могло би се констатовати да студенти високо вреднују управљање Филозофским факултетом и задовољни су подршком коју добијају од одговарајућих служби ове установе.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
* Надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа одређене су релевантним актима установе (Статутом) +++ * Статутом факултета дефинисана је организациона струкутра Факултета +++ * Постоји Правилник о организацији и систематизацији послова на Филозофском факултету +++ * Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета прописани су начини обезбеђења квалитета управљања и ненаставне подршке +++ * Висок је ниво организованости органа пословођења уз развијене стратешке потенцијале што води ка реализацији свих дефинисаних планова +++ * Развијена је сарадња и комуникација између Савета Факултета и органа управљања +++ * Квалитет управљања Факултетом се вреднује +++ * Спроводи се анкетирање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља +++ * Шефови служби подносе периодичне	* Стручне службе понекад могу бити преоптерећене административним пословима ++ * Могућности за усавршавање ненаставног особља нису у довољној мери искоришћене, а недовољан је и број адекватних програма обуке ненаставног кадра +++ * Поједини запослени у стручним службама не улажу оптимално радно и стручно ангажовање ++

извештаје о свом раду надлежним органима (секретару, декану, комисији за унапређење квалитета) ++ * Ненаставно особље и особље секретаријата се перманентно усавршава и образује ++ * У службама се користе савремене технологије и софтвери који омогућавају ефикасност и ефективност у раду ++	
Могућности	Опасности
* Организовање едукација на Факултету намењених ненаставном особљу ради остваривања бољег контакта са студентима +++ * Подршка ненаставном кадру Факултета за учешће у програмима доживотног учења и програмима стручног усавршавања +++ * Циљно спровођење обавезне континуиране едукације ненаставног кадра у домену законских прописа који се тичу њиховог рада +++	* Незаинтересованост и пасивност ненаставног особља за усавршавање и унапређивање квалитета рада ++ * Неповољна економска ситуација у земљи резултира ограниченим материјалним средствима на нивоу факултета ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

Један од начина да се квалитет ненаставног особља унапреди јесте организација семинара и едукација, који би, идеално, имали статус обавезник. Тиме би се делимично спречило присуство незаинтересованости и неодовољног ангажовања. Такође, како би ова усавршавања била економичнија у финансијском погледу, већину едукација добро је спровести на самом Факултету, посебно оних едукација које се тичу унапређивања контката и професионалне комуникације са студентима. На крају, треба континуирано пратити и анализирати резултате студентских евалуација ненаставних служби, како би се њихов квалитет додатно унапредио.

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Просторни капацитети и опремљеност Филозофског факултета задовољавају потребе за успешно реализовање наставне и научноистраживачке делатности. Филозофски факултет налази се у улици Ћилира и Методија 2 и располаже простором од укупно 7.240 м². У последњих неколико година, Филозофски факултет богатији је за неколико нових, акредитованих студијских програма, што је резултовало и повећаним бројем студената. Имајући у виду одређени степен просторне ограничености наметнуте од стране ПМФ-а и њихових лабораторија, Филозофски факултет је са циљем да обезбеди адекватне услове за неометано извођење наставе, потписао уговор о коришћењу простора са Универзитетом у Нишу и Електронским факултетом. Амфитеатри, учионице и слушаонице у оквиру Филозофског факултета обухватају укупно 3881 места (два амфитеатра са 397 места, две сале са 105 места, рачунарске учионице 30 места, лабораторија за психолошка истраживања). Око 1332 м² припада канцеларијама административног или ненаставног особља. Библиотека, заједно са читаоницом, смештена је на површини од 119 м². Након дугих преговора, недавно је и коначно потписиван Уговор о исељавању са ПМФ-ом (Прилог 11.3. Уговор о исељавању). Потписивању је уследило комплетно измештање једне од лабораторија на првом спрату, чиме су просторни капацитети Факултета значајно увећани. Овај простор намењен је проширивању библиотеке, чиме ће значајно бити унапређени услови за интензивније коришћење савремене читаонице. Већи део простора Филозофског факултета, као и скоро све слушаонице и наставнички кабинети, су климатизовани.

Савремена информациона технологија и мултимедијална средства могу се наћи у свим амфитеатрима, салама и слушаоницама: интерактивне табле, лаптопови, видео-бимови, фотокопир апарати, штампачи и скенери, савремена технологија за видео конференције. Све просторије за извођење наставе опремљене су компјутерима и видео пројекторима, а у неким просторијама инсталирана је и додатна опрема. У оквиру Департмана за психологију налази се и Лабораторија за психолошка истраживања, опремљена најсавременијом истраживачком опремом и техникама попут наочара за ВР, инструмената за праћење покрета очију (Eye tracker), вишеканалног полиграфа. Тиме су обезбеђени изузетно повољни услови за спровођење савремених истраживања, што је и резултирало великим бројем квалитетних докторских дисертација. Сви запослени наставници и сарадници имају бежични приступ интернету. Факултет је, такође, својим запосленима обезбедио и слободан приступ КОБСОН-у, и тако им значајно олакшао континуиран увид и праћење електронских научних часописа и књига неопходних за научно-истраживачки рад. Поред рачунарских учионица, студентима су на располагању и

услужни рачунари који се налазе у ходницима Факултета у приземљу и на другом спрату а које могу користити у истраживачке сврхе, за реализовање предиспитних обавеза или за потребе израде мастер радова.

У складу са потребама наставног процеса и бројем студената на свим департманима, просторни капацитети и опрема факултета константно се унапређују. То се посебно могло приметити за време ванредног стања, током кога је успешно реализована настава на даљину применом различитих апликација (Google Meet, Google classroom, Zoom...).

Просторни капацитет факултета обезбеђују одличне услове за наставу и студирање Докторских академских студија на Департману за психологију. Запосленима и студентима, на располагању су учионице и слушаонице, рачунарске учионице, амфитеатри, лабораторија и читаонице. У складу са циљевима студијског програма, као и специфичностима наставних предмета, предавања и вежбе на Докторским академским студијама праћене су употребом савремене информатичке технологије.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
*Адекватно прилагођени просторни капацитети броју студената (++) *потребе студијског програма Докторских академских студија психологије су задовољене доступним просторним капацитетима (+++) * Техничка и информатичка опрема Факултета је изузетно осавременењена, што омогућава адекватну наставу и научноистраживачки рад (+++) *Наставном особљу и студентима обезбеђен је стални приступ различитим врстама информација у електронском облику, у научно-истраживачке и образовне сврхе (+++)	*Услед повећаног броја студената, и још увек не у потпуности ослобођеног простора од стране ПМФ-а, Филозофски факултет је принуђен да изнајмљује додатни простор (+++) *Читаоница не поседује довољан број места (++)

Могућности	Опасности
*Изградња новог објекта, као и проширивање старог након исељења ПМФ-а значајно би повећали просторне капацитете. (+++) *У складу са постојећом информационом технологијом, могуће је развијати учење на даљину (++) * Набавка савремених софтверских алата (нпр. E-prime, Амос), која ће истраживања спроведена у оквиру лабораторије учинити још квалитетнијим, а тиме видљивијим у научним круговима (++)	* Смањење буџетских средстава за одржавање и проширивање објекта (++) *недовољно финансијских средстава за замену и иновирање информационо-комуникационе опреме (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

1. Проширивање централне зграде на рачун простора који је заузет од стране ПМФ-а, изградња нових објеката, реконструкција инсталација, санитарних чворова и замена кабинетског намештаја.
2. Додатно унапређивање система информатичких технологија. Конкретно, обезбеђивање лиценце за коришћење софтверских алата попут SPSS-а, E-prime-а, AMOS-а и сл.

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Прилог 11.1. Листа непокретности и Главни пројекат зграде

Прилог 11.2. Уговор о закупу простора са Електронским факултетом у Нишу и Уговор о закупу простора са Универзитетом у Нишу

Прилог 11.2.а Уговор о исељењу лабораторија ПМФ-а

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Департман за психологију настоји да у што већој мери укључи студенате у процес евалуације наставе и провере квалитета студија. На нивоу високошколске установе (Факултета) подстиче се активно укључивање студената у рад различитих тела Факултета, чиме су студенти укључени у процес одлучивања о различитим актима Факултета, као и учешћа Студентског Парламента у унапређењу квалитета рада Факултета (*Пословник о раду студентског парламента*). Ово је дефинисано и *Стратегијом обезбеђења квалитета* Филозофског факултета. На описани начин студентима се омогућава учешће у свим битнијим органима Факултета.

Други начин још обухватнијег укључивања студената у контролу квалитета рада Департмана јесте директа евалуација наставе путем студентских електронских евалуација рада Департмана. Чланови Департмана редовно настоје да у директној комуникацији са студентима нагласе како важност тако и анонимност студентских електронских евалуација.

У школској 2019/20. години студенти су учествовали у поступку вредновања квалитета наставног процеса и то изражавајући своје мишљење по питању више различитих аспеката процеса наставе и учења. Ти аспекти су обухватају (1) мишљење о квалитету наставе, (2) мишљење о квалитету наставног материјала, (3) мишљење о објективности оцењивања, као и (4) мишљење о квалитету наставног особља – наставника и сарадника. На основу резултата спроведене евалуације сачињава се *Извештај о резултатима вредновања квалитета студијских програма и наставног процеса*.

Коначно, чланови Департмана активно сарађују са како актуелним тако и свршеним студентима у настојању да у сарадњи са њима заједнички испитују простор за побољшање курикулума актуелних курсева на ДАС Психологије. Ова сарадња се најчешће спроводи кроз неформалну комуникацију и размену искустава и представља важан извор повратних информација о квалитету ДАС студијског програма. Овако се постиже интензивна двосмерна комуникација у којој се наставно особље може да размењује искуства са младим истраживачима уз обострано испитивање савремених истраживачких пракси уз колегијалну сарадњу. На овај начин, кроз директну размену искустава о процесу истраживања и публикације радова студенти могу на најнепосреднији начин омогућити евалуацију и прилагођавање студијског програма новим методолошким трендовима у психологији.

Студенти Филозофског факултета у Нишу активно су укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развијање метода оцењивања.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
* Примена онлајн анкетирања +++ * Постојање могућности партиципације студената у телима Факултета ++ *Учешће студената у евалуацији наставе+++ *Студенти ДАС студија психологије имају нарочиту едукацију која им омогућава да боље разумеју наставни процес и дају квалитетнију повратну инфомацију о њему. +++	*Постоји идаље велики простор за додатно укључивање студената у процес евалуације наставе. ++ *Недовољна укљученост студената ДАС психологије у телима факултета.
Могућности	Опасности
* Охрабривање студената да своја дидактичка знања стечена раније повежу и боље искористе приликом евалуације ДАС студијског програма. * Изналажење начина интензивније сарадње са актуелним и свршеним студентима у процесу евалуације усклађености актуелног програма истраживачким захтевима важних националних и међународних часописа.	* Недовољна спремност студената да се интензивније ангажују у процесу оцено и управљања квалитета свих елемената студијског програма. *недовољна обавештеност студената ДАС студијског програма Департамента о могућностима учешћа у различитим телима Факултета (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

У циљу отклањања недостатака, предлаже се предузимање следећих мера и активности:

1. Умеравање нарочитих интервенција на повећање мотивације студената за учешће у процесу евалуације кроз анкетирање и учешће у телима и органима Факултета;
2. Интензивније обавештавање студената о раду студентског парламента и могућностима које овај орган има у контроли квалитета студија како би се подстакли да више учествују у раду ових тела;
- 3.Интензивнија размена искуства наставног особља и актуелних и свршених студената кроз различите формалне и неформалне трибине, дискусионе групе и сл., током којих би се интензивније размењивало истраживачко искуство вршило обогаћивање програма.

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1. Студенти чланови тела Факултета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Департман за психологију Филозофског факултета у Нишу у сарадњи са *Центром за унапређење квалитета*, као најбитнијим регулаторним телом на нивоу Факултета у погледу квалитета програма, врши евалуацију ДАС студијског програма и настоји да сазнања стечена на овај начин примени у ажурирању самог програма. Остали органи и тела Факултета такође чине субјекте који учествују у обезбеђивању и унапређивања квалитета ДАС студијског програма психологије. Исто тако, наставници Департмана активно учествују у раду тела и органа Факултета делегирањем својих чланова.

Центар за унапређење квалитета као главна јединица Факултета усмерена на квалитет наставе обезбеђује систематичност у контроли квалитета дефинисаној на нивоу високошколске установе а правни оквир за то је дефинисан следећим актима: *Законом о високом образовању, Правилником о раду Центра за унапређење квалитета, Правилником о обезбеђењу, контроли и унапређењу квалитета, Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, Правилником о спровођењу поступка за самовредновање и оцењивање квалитета, Статуом Филозофског факултета у Нишу* и др. Све наведено сведочи да Факултет као високошколска установа обезбеђује адекватне услове и инфраструктуру за систематично и редовно прикупљање и обраду података неопходних за оцену квалитета у свим дефинисаним областима које су предмет самовредновања. У циљу добијања редовне повратне информације од послодаваца на нивоу високошколске установе Статутом факултета дефинисан је Савет послодаваца.

Департман за психологију настоји да усагласи ДАС студијски програм са стратегијом унапређења квалитета значајних високошколских установа у погледу квалитета студијског програма кроз успостављање међуинституционалне сарадње са многобројним високошколским установама у земљи и у иностранству. Факултет је потписник низа уговора о међународној сарадњи коју координира Универзитет у Нишу али и један број билатералних уговора чији је носилац сам Филозофски факултет. Ипак, најзначајнији извор за усаглашавање студијског програма јесу и мобилности наставног особља и студената. Мрежа високошколских установа са којима су успостављени пројекти мобилности на нивоу Факултета је бројна. Нарочита плодотворна међународна сарадња Департмана се остварује са Међународним универзитетом за психоанализу у Берлину (<https://www.ipu-berlin.de/>) где студенти докторских студија и наставно особље факултета имају прилике да остварују академску мобилност која има за циљ богаћење истраживачког искуства. Поменути универзитет пружа могућност упознавања истраживача са широком истраживачком лепезом ове институције која обухвата когнитивне неуронауке (наставно особље и студенти имају прилике да посете ЕЕГ

лабораторију ове установе и упознају се са истаживчким радом тамошњих истраживачких тимоа) али и савремена истаживања емоционалне диманике и психотерапије.

Есенцијални начин праћења и провере квалитета, ипак, чини праћење истраживачког рада студената ДАС психологије, њихог успеха у обављању квалитетних истаживања и стварању квалитетних публикација у престижним домаћим и страним часописима (нарочито онима са СЦИ и ССЦИ листе). Особље Департмана препознаје интензивну размену истраживачког искуства са младим истаживачима/докторадима као нарочито важан циљ који најбоље омогућава праћење усклађености програма са захтевима научних часописа у методолошки врло диманичном окружењу психолошких наука.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
* Департман користи богату инфраструктуру Факултета за систематско праћење, контролу и обезбеђење квалитета (+++) * ДАС Психологије адекватно користе међународну мрежу у обогаћивању свог програма и истраживачког искуства (+++) * Осигурана је редовност процеса прикупљања података о квалитету у сарадњи са Центром за унапређење квалитета (+++) * Успешан дугогодишњи пројекат пројекат финансиран од стране МПНТР(+++) * Успешна међународна сарадња(+++)	* Идаље постоји велики простор за сарадњу са како актуелним тако и свршеним студентима и другим елементима који могу помоћи богаћењу истраживачке традиције Департмана(+++)
Могућности	Опасности
* рад на што интензивнијем укључивању укључити већег број студената у међународне истраживачке мреже +++ * рад интензивнијој изградњи истраживачких компетенци кроз процес публиковања научних радова и охрабривање студената да +++ * интензивније конкурисање при међународним фондовима за	* постоји опасност да квалитет функционисања Центра за унапређивање квалитета буде угрожен због обима и сложености послова и непостојања административног радника који би се бавио искључиво пословима овог Центра (+++)

финансирање научно-истраживачке делатности+++	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

1. Вршити континуирано праћење и иновирање функционисања система обезбеђења квалитета путем методолошких иновација те и путем мотивисања актуелних и свршених студената да се интензивније укључе у овај процес;
2. Интензивније подстицање студената да стичу богато међународно истраживачко искуство;

Показатељи и прилози за стандард 14:

[Прилог 14.1 Извештај о самовредновању](#)

Стандард 15: Квалитет докторских студија

Докторске академске студије психологије намењене су унапређењу научно-истраживачког рада најистакнутијих студената, који се кроз ДАС студије формирају и осамостаљују као научници у овој ужој научној области. Програм ДАС психологије први пут је акредитован 2008. године <https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/category/183-predmeti-das-psihologija-2008>, а програм који актуелни студенти уписују акредитован је 2018. године <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1PIHSplf5qhbhjFc-7cZW23GrmC76ZHKA>. Студијски програм детаљно је описан у оквиру Стандарда 4 овог извештаја. ДАС Психологије Филозофски факултет реализује самостално, уз студентске размене са Универзитетом у Софији и Великом Трнову, Бугарска.

Филозофски факултет у Нишу врши редовне евалуације свих студијских програма, што укључује и ДАС психологије. Подаци добијени од студената нису обимни, јер ни студенти ДАС нису бројни – на конкурс у 2019/20 уписана су 4 кандидата, а укупан број свих студената који тренутно студирају ДАС психологије је 36.

Веће докторских студија <https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/vece-doktorskih-studija>. Циљ оснивања Већа је у складу са смерницама за успостављање докторских школа: унапређивање истраживачког окружења, стварање ширег основа за развој каријере студената докторских студија у академском и неакадемском сектору и побољшавање менторског система.

Веће докторских студија је Стручни орган Факултета који чине наставници који учествују у реализацији студијских програма докторских академских студија на Факултету, и то по један или два представника Већа департмана који учествују у реализацији студијских програма. Рад већа организује председник, кога на предлог Већа докторских студија именује и разрешава декан Факултета, на време од 3 године. Седнице Већа сазивају се према потреби, а најмање једном у семестру. Седница Већа је јавна. Седници Већа могу присуствовати декан, продекан за наставу, продекан за науку, представници студената, као и други заинтересовани запослени на Факултету. Чланови Већа докторских студија бирају се на време од три године.

Веће докторских студија Факултета обавља следеће послове:

- утврђује предлог студијских програма докторских студија на предлог Већа департмана и прослеђује га Наставно-научном већу;

- утврђује план извођења наставе, пре почетка наставе, у датој школској години,
- стара се о припреми и реализацији студијског програма, о плану извођења наставе, као и о спровођењу поступака за проверу и обезбеђење квалитета студијског програма докторских студија и анализира Извештаје о евалуацији Студијских програма докторских академских студија;
- врши проверу компетентности наставника и ментора који учествују у реализацији студијског програма докторских студија;
- стара се и о спровођењу поступака за пријаву и одбрану докторских дисертација;
- на предлог Већа департмана доноси одлуку о преласку студената са једног на други студијски програм докторских академских студија, о еквиваленцији, о признавању испуњених обавеза и положених испита као и о стеченом укупном броју ЕСПБ бодова кандидата;
- на предлог Већа департмана утврђује еквиваленцију, односно, признавање дела студијског програма магистарских или специјалистичких академских студија, и доноси одлуку о преношењу ЕСПБ бодова, на основу чега студенту може одобрити упис у прву или другу годину докторских студија, у зависности од укупног броја ЕСПБ бодова кандидата;
- на предлог Већа департмана доноси одлуку о признавању испита магистру наука, утврђује обавезе које кандидат треба да испуни након уписа, и доноси одлуку о упису кандидата у одговарајућу годину докторских студија, у зависности од броја ЕСПБ бодова остварених на основу еквиваленције;
- обавља и друге послове утврђене Статутом Факултета и Правилником о докторским студијама.

Филозофски факултет и сам Департман за психологију проверавају своју спремност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на студенте, наставнике и установу у целини.

Током академске 2019/20 године одбрањене су следеће докторске дисертације:

Име и презиме кандидата	Тема, датум одбране, ментор
Ивана Зубић	Тема: Усклађеност професионалних интересовања особе и околине као корелат изгарања и задовољства послом Датум одбране: 09.03.2019. Ментор: др Владимир Хедрих, ред. проф.

Миљана Павићевић	Тема: Особине личности и васпитни стилови родитеља као предиктори самоефикасности субјективног благостања и психопатских тенденција адолесцената Датум одбране: Ментор: др Снежана Стојиљковић, ред. проф.
Марија Пејичић	Тема: Формирање импресије о особи на основу фацијалних експресија емоција Датум одбране: 25. 9. 2020. Ментор: др Александра Костић, редовни професор у пензији

Током академске 2019/20 године одобрене су следеће теме за израду докторске дисертације:

Име и презиме кандидата	Тема, датум одбране, ментор
Маја Мишић	Тема: Улога селф диференцијације родитеља у прихватању и одбацавању деце из угла трансгенерацијске трауме Датум пријаве теме: 17.10.2018. Датум одобрења теме: 20.03.2019. Ментор: проф. др Јелисавета Тодоровић
Марина Костић	Тема: Социопатске тенденције, механизми превладавања стреса и временске перспективе код починилаца кривичних дела Датум пријаве теме: 19.12.2018. Датум одобрења теме: 28.06.2019. Ментор: проф. др Бојана Димитријевић

Стефан Ђорић	Тема: Ефекат социјалног одбацивања, репутације и опажене поузданости на сарадњу у социјалној дилеми Датум пријаве теме: 14.05.2019. Датум одобрења теме: 29.11.2019. Ментор: проф. др Владимир Хедрих
Катарина Сувајцић	Тема: Индивидуални и социјални чиниоци одрживости каријере Датум пријаве: 28.06.2019. Датум одобрења теме: 4. 2. 2020. Ментор: проф. др Владимир Хедрих
Дамјана Панић	Тема: Конструкт болести и психолошки аспекти превладавања код пацијената са инфарктом миокарда Датум пријаве теме: Датум одобрења теме: Ментор: проф. др Марина Хаџи-Пешић
Сенка Костић	Тема: Провера валидности Ле Беловог дводимензионалног модела сујете у Србији Датум пријаве теме: Датум одобрења теме: Ментор: проф. др Владимир Хедрих
Наташа Младеновић	Тема: Родитељске и неродитељске фигуре привржености као предиктори емоционалне интелигенције деце Датум пријаве теме: Датум одобрења теме: Ментор: проф. др. Татјана Стефановић Станојевић

Сви наставници Департмана за психологију укључени су у најмање један научно-истраживачки пројекат, било да се ради о пројектима Министарства или интерним пројектима Филозофског факултета, што се детаљније може видети у *Извештају о раду Филозофског факултета у Нишу за 2019. годину* <https://drive.google.com/file/d/1z5TDzv9VFTN2mGax4gP8g6CkbiPz37t/view>. Наставак научно истраживачког рада планира се и за наредни период, што је описано у *Програму научноистраживачког рада Филозофског факултета Универзитета у Нишу за период од 2020. до 2024. године*

https://drive.google.com/file/d/1Ap0VUUr0iR5qvCV7-JE798yYQ_SmHTG6/view .

Одржан је висок квалитет научно-истраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама, што је описано у Стандарду 7 (Квалитет наставника и сарадника) овог Извештаја.

Филозофски факултет у целини и Департман за психологију прате и унапређују научне резултате својих студената сарађујући са њима на реализацији конференција које организују Факултет и Департман, објављујући научне радове студената у научним часописима Факултета у укључујући студенте у научно-истраживачке пројекте Министарства и Филозофског факултета. Кроз оваке активности студенти даље унапређују своја знања и вештине, уз поштовање принципа Кодекса етике психолога Србије <http://dps.org.rs/images/kodeksEtike.pdf> и принципа добре научне праксе.

Департман за психологију континуирано прати, анализира и унапређује политику уписа на ДАС психологије. Приликом планирања уписа води се рачуна о друштвеним потребама и потребама науке, као и о могућностима и ресурсима Филозофског факултета и Департмана.

Поред унапређивања научних резултата студената, Департман за психологију непрекидно улаже напоре у научни напредак својих наставника. Иако се суочавају са већим бројем одлазака наставника у пензију и својеврсном „сменом генерација“, наставници и сарадници Департмана су високо мотивисани за постизање вредних научних резултата, на међусобну сарадњу и сарадњу са студентима. Оваква радна атмосфера на Департману показује и показатеље позитивне ефекте и у наставном и у научном раду.

Филозофски факултет депонује докторске дисертације у Репозиторијум докторских дисертација <http://eteze.ni.ac.rs/> . Дигитални репозиторијум докторских дисертација Универзитета у Нишу налази се у отвореном приступу у још два репозиторијума електронских теза, националном (НаРДyC) и европском (DART-Europe E-theses Portal), што се може видети на <https://www.ni.ac.rs/univerzitet/otvorena-nauka/repozitorijum-doktorskih-disertacija> .

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости

* Квалитет ДАС психологије утемељен је на јасно дефинисаним стандардима +++ * Мере за обезбеђење квалитета, као и процедуре и поступци праћења и оцене квалитета студијских програма докторских академских студија јасно су дефинисане и редовно се спроводе захваљујући Већу докторских студија и Комисији за унапређење квалитета +++ * Мањи број студената на ДАС потенцијално омогућава бољу евалуацију-добивање квалитативних података. +++ * Број пријављених и одбрањених докторских дисертација, број наставника који учествује у научним пројектима и квалитет научноистраживачког рада наставника је врло задовољавајућ. + + + * Цео поступак у вези са одбраном докторске дисертације, као и сама докторска дисертација, доступни су јавности. + + +	* Студенти ДАС су често у радном односу и нису увек доступни за сарадњу у периодима евалуације, што отежава прикупљање података. ++ * Студенти ДАС често нису у могућности да учествују у међународним разменама и сличним активностима због сопственог радног ангажовања. ++ * Наставници на ДАС психологије имају захтевна ангажовања на сва три нивоа студија, што ослабљује ресурсе за ангажовање. + + * Ефекти спроведене евалуације нису увек видљиви - нису увек јасно саопштени студентима. + +
Могућности	Опасности
* Могућа је интензивнија сарадња са другим високошколским установама које реализују сличне програме, у земљи и иностранству. + +	* Квалитет докторских студија може опати из разлога који нису под контролом матичне установе – случајеви плагирања дисертација нису адекватно санкционисани. + + + * С обзиром на мањи број студената, постоји потенцијална необјективност у вредновању, због довођења у сумњу анонимности анкете (нпр. има предмета које изабере само један студент). + +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 15:

- Департман за психологију ће у наредним годинама успостављати интензивнију сарадњу са установама у локалној средини због спровођења обавезних студентских пракси на ОАС и МАС психологије (нови стандарди за акредитацију предвиђају значајно више праксе). Ово је прилика за још боље (и континуирано) упознавање потреба послодаваца, које ће, између осталог, бити искоришћено за унапређење програма ДАС психологије. Интензивнија сарадња Департмана и Факултета са установама послодаваца може довести до повољних прилика и за ангажовање студената ДАС психологије.
- Наставници и сарадници Департмана за психологију, у сарадњи са Центром за унапређење квалитета, планирају бољу сарадњу и размену информација са студентима у вези са вредновањем студијских програма.
- И у наредном периоду Департман за психологију и Филозофски факултет планирају научно-истраживачке пројекте, у које ће, као и до сада, бити укључени и студенти ДАС психологије.

Показатељи и прилози за стандард 15:

Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија

Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)

Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе

Прилог 15.1 Правилник докторских студија

Прилог 15.2 Извод из Статута који регулише докторске студије

Прилог 15.3 Правилник о раду Већа докторских студија и одлука о именовању чланова већа докторских студија

Прилог 15.4 Правилник о избору ментора

Прилог 15.5 Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта

Прилог 15.6. Листа ментора

III ТАБЕЛЕ И ПРИЛОЗИ

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Р.б.	Назив студијског програма и поље	Акредитован број студената за упис у прву годину	Стварно уписани у текућу школску годину (2019/20.)			
			I год.	II год.	III год.	збир
ДАС - Докторске академске студије – ДХ поље						
1.	ДАС Психологије	7	8	12	16	36
	Укупан број студената (ДС)	7	8	12	16	36

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Р.б.	Назив студијског програма и поље	*Број успешних студената	**Број уписаних у I годину студија у генерацији успешних студената	***% успешних студената
ДС - Докторске академске студије				
1.	ДАС Психологије	0	7	0
	Укупно (ДС)	0	7	0

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за докторске академске студије Психологије по годинама студија

*Ниво студија	II год.			III год.		
	60	37-60	испод 37	60	37-60	испод 37
ДС-ДХ	0	3	2	0	0	0
Укупно	0	3	2	0	0	0

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Р. б.	Библиотечке јединице	Број
1.	Књиге на српском језику	18.417
2.	Књиге на страним језицима	15.240
3.	Књиге на језицима националних мањина	417
	УКУПНО	34.074
1.	Монографије на српском језику	7.998
2.	Монографије на страним језицима	2.354
3.	Монографије на језицима националних мањина	
	УКУПНО	10.352
1.	Часописи на српском језику	1.636
2.	Часописи на страним језицима	
3.	Часописи на језицима националних мањина	
	УКУПНО	1.636
1.	Уџбеници на српском језику	4.067
2.	Уџбеници на страним језицима	2.470
3.	Уџбеници на језицима националних мањина	
	УКУПНО	6.537
СВЕГА		52.599

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Р. бр.	Назив опреме	Број	Број места
1.	Рачунарске учионице	3	70
2.	Сале за предавања са рачунарима и пројекторима	25	1530
3.	Опрема за студије на даљину	2	110

Структура опреме (Штампачи, мултифункционални уређаји, скенери)

Р. бр.	Назив и тип	Број	Намена
1.	Ласерски штампач А4, црно-бели, канцеларијски (до 1500 отисака месечно)	65	едукација-администрација
2.	Ласерски штампач А4, црно-бели, мрежни, обострани (до 5000 отисака месечно)	15	едукација-администрација
3.	Ласерски штампач А4, колор, канцеларијски, (за појединачне отиске и мање тираже)	3	едукација
4.	Мултифункционални уређаји, А4, црно бели, канцеларијски (за појединачне отиске и мање тираже)	5	едукација
5.	Мултифункционални уређаји, А3, црно бели, (продукционе машине за веће тираже)	4	едукација-администрација
6.	Мултифункционални уређаји, А3, колор, (продукционе машине за веће тираже)	2	едукација-администрација
7.	Матрични штампач А4	2	администрација

8.	Скениер А4, канцеларијски	12	едукација-администрација

Комуникациона опрема

Р. бр.	Назив и тип	Број	Намена
1.	Switch Cisco 3550/10/1003 L3	1	активна комуникациона опрема
2.	Switch Cisco 2950/48/1003 L2	5	активна комуникациона опрема
3.	Cisco AP (za potrebe Eduroam-a)	11	бежична комуникациона опрема
4.	Wi-Fi router-access point standard (u klasi MikroTik RouterBoard RB2011iL-IN 10 LAN/WAN portova (5xGb + 5x10/100 Mbs))	12	бежична комуникациона опрема
5.	Neupravljivi switch 48 porta L2 standard	5	активна комуникациона опрема
6.	Neupravljivi switch 24 porta L2 standard	12	активна комуникациона опрема
7.	Ostali neupravljivi switch 8/16 porta standard	15	активна комуникациона опрема

Рачунарска опрема

Р. бр.	Назив и тип	Број рачунара и опреме	Намена
1.	Desktop Fujitsu Esprimo E420 E85 CPU i5+, 8 Gb; Monitor E24T-7,	5	едукација

2.	Desktop Dell Optiplex 3020; Monitor Dell E2214Hb	30	едукација
3.	Desktop AIO Fujitsu Esprimo X923	5	едукација
4.	Desktop PC/i3/500 Gb/SSD 120 Gb/4 Gb/; Monitor Philips/Asus 22"	31	едукација-администрација
5.	Desktop PC/i3/500 Gb/4 Gb/; Monitor Philips/Asus 22" (ili u toj klasi)	25	едукација-администрација
6.	Desktop PC4/dce 3400/500 Gb/4 GB, monitor Asus 22 "	34	едукација-администрација
7.	Desktop FSC ESPRIMO 2511, monitor 19"	8	едукација-администрација
8.	Desktop PC4 standardne konfiguracije	15	едукација-администрација
9.	Notebook Dell Inspiron M5110 AMD, 4GB, MBR (ili u toj klasi)	15	едукација
10.	Notebook Fujitsu Siemens Lifebook, Intel i5, A554 (ili u toj klasi)	19	едукација
11.	Notebook Lenovo Ideapad 100, Intel i3, 4GB, EFI (ili u toj klasi)	12	едукација
12.	Notebook Dell Inspiron 15, 3000 Series Intel, 4GB, EFI (ili u toj klasi)	20	едукација
13.	Notebook Dell inspiron M5010	25	едукација
14.	Intel Mini PC NUC Kit BOXNUC5i5RYH with Core i5 Procesor/8 Gb	4	едукација
15.	Dell Power Edge R320	2	сервер

16.	Fujitsu Simens Primergy TX1330	1	сервер
17.	Poweredge T 110 II	1	сервер
18.	Multimedijalni projektori	28	едукација